

Brassói Lapok

5

Szombai
1931 * március 7Főszerkesztő
Szele Béla dr.54. szám
XXXVII évtől

Ara 5 (e)

AZ EURÓPAI EGYESÜLT ÁLLAMOK

Irtá: Vinston Churchill volt angol pénzügyminiszter

Több mint egy éve, hogy Briand az egyesült európai államok eszméje mellett foglalt és neve tekintélyével összhangban keltett vele az egész világon. Páneurópa eszméjét most Genfben, a Népszövetségben újítják fel. Nem mondhatni, hogy a közbeeső idő bátorítólalag hatott volna Koudenhove-Calergi gróf ideájának híveire. Abban a percben, amint Páneurópa eszméje a kívánságok és remények távoli világából a gyakorlati kézzelfogható közelségbe jutottak mindenféle nehézségek támadtak. Különböző körökből különböző helyekről rejtett, de mindazáltal makacs ellenállást fejtettek ki. Genfben alapítvány az udvariasság. A nagy nemzetközi gyűlés új formájában a régi diplomácia kicirkalmazott formalizmusáig értenye. Az államok és nemzetek képviselőinek nyilatkozatai tele erős adag loantsággal; ha hibáztatnak, egyuttal méltos dicsérgetnek is; ha dicsérnek, gondoskodnak egy kis lecsepülésről is. A hozzájáruló nyilatkozatokat úgy körülhatárolják kifogásokkal, hogy azoknak még van értékük. A régi világ államai és népfajai a jelenlegi alakjukban és adottságaikban a páneurópai egység nagy terhelésétől még az egységes berendezkedés részleges kivételétől is idegenkednek. A nagy államok szilárdan megalapozott érdekeik miatt nagyon óvatossá a magatartásukban és megszámlálhatatlan nehézségekre utalnak. Az új államok drágán vásárolt nemzeti önállóságukba kapaszkodnak. Már az a gondolat, hogy csak egy fizető eszköz is — különböző felírásokkal — csak egy póstabélyeg is, különböző fejekkel — csak egy pámkölötti páncs is, helyi jellegű halálosmaradványokkal — ép oly kellemetlen rájuk néz, mintha a polapük vagy esperanto köztös nyelvet kellene megtanulniok. Elragadt elméletben, elfogadhatatlan a gyakorlatban mint cél minden törekvésre érdemes, de csak holnap holnap, ma nemmiesetre se még!

Az európai rendszerben tehát nem várhatunk egyelőre semmi alapvető változást. Európa továbbra is az egyes államok káosza marad. Nem kell hát senkinek akár a maga üzleti terveit, akár 1931-re vonatkozó politikai jóslatait az európai népcsaládok egyesülésének óriási megalapoztatnia. A dolgok még egy ideig úgy fognak menni, mint idáig mentek. Egy olyan uton, mint Páris—Stockholm — kisebb távolság, mint némely amerikai államoké egymástól — tovább is hatféle pénz és bélyeg használata, öt nyelvet beszélnek és hét különböző határon mennek át. Mig Augustus korában a római birodalom békéjét 800 ezer katonára tartotta fenn Európának ma, a két-ezer éves keresztény kultúra és egy olyan háború után, melynek a háborút kellett volna elpusztítania, több mint husz millió katonája és kiképzett tartalékállománya van a nemegyesült Európa használatára. Elégedettség, üzemek, tumultusok, fajgyűlölet emészti fel Európát gazdasági életenergiája legnagyobb részét. Genfben azért mindezt a legelőkelőbb formában fogják megállapítani.

De azért ez az állapot mégsem tarthat sokáig. Páneurópa eszméjét már nem lehet egykönnyen az európai ember gondolatából kivenni. A hívek mind szaporodnak. Ha bármilyen műveltek is az európai nemzetek és még oly magasra tartják a partikuláris érdeküket, az európai közösség nem maradhat rájuk sem közömbös. Ott az amerikai példa. Ha az Unió álléte pillanatnyi visszaesést mutat is, szilárd aláépítettség és hatalmas dinamizmus ereje bámulattal tölti el az európaiakat. Pedig gazdaságának forrásai nem sokkal nagyobbak, mint Európáé. Európa iglyi Amerikát. Az óvilág szemrehányó-

an tekint az Óceánon át az újra. S nem minden ok nélkül panaszkodnak az amerikaiak ama gazdagságára, melyek Európából kerültek a kezükbe. Európa cszegényedése azonban a háborús pusztításokra, az óriási vérvesztésre és vagyionromlásra vezethető vissza, míg a talpraállást a túlhalott nemzeti és faji gőg akadályozza. Nem volna bálább cselekedet, mint ha Európa Amerikát akarná megenni bűnbaknak. Nem ő idézte fel a világháborút. Nem tehetnek neki szemrehányást Európa szétdarabolásáért. Csak maga felelős a helyzetért.

Páneurópa gondolata nem viharos gyölemi uton fog előre robbanni, hanem ellenállások és holtponatok leküzdésével. — Nem hiszem, hogy háborúk nagy forra-

dalmak előznék meg. A bolsevista zsarnokság véd meg leginkább a szociális forradalmaktól, a háború rettenetei pedig őrzik a békét. A kettős kívánság, hogy a militarizmus és kommunizmus katasztrófájától megszabaduljunk, teszi hamarabb járhatóvá az európai egység útját. Meg kell győződnie lennünk, hogy a nagy egyetemes mozgalma mind erősebb lesz.

Nagybritannia magatartása Páneurópa eszméjével szemben barátságos de nem aktív. Bár erős európai érdeklődéssel vannak, jelentékeny európai hatalom vagyunk és rendkívül nagy az európai kereskedelmünk. Egy jómódu és kielégített Európa tehát egyike a mi főérdekeinknek. Ezek ellenére tisztában vagyunk vele, hogy ezek az érdekek csak addig ön-

hatók meg, ameddig összhangban vannak a világ civilizációjával.

Nagy veszedelmek érhetnének bennünket, ha Európa egyesülése viszályt nagy

éppen ellenséges megnyilatkozást jelentene az egyesült amerikai államokkal szemben. Ez a legnagyobb katasztrófa volna. A nemzeti gyűlölködés csak azért tűnne el, hogy a kontinensek harcában újra fel-támadjon. Ha az óvilág szembe kerülne az újjal és a kontinenseknek kontinens-öntudatuk támadna, még nagyobb mértékben érnék meg a világ szinpadán azokat a katasztrófákat, melyektől Európának nagy katonai államokra való szét-eseése miatt szenvedünk.

Nagybritannia és imperiuma tartják kezükben azt a köteleket, mely a régi világot az újjal, Ázsiát Európával és Európát Amerikával összeköti. Az angolul beszélő közösségek érdeke az összetartásuk. Amíg összetartanak, nem fenyeget a kontinensek harcának veszedelme. Az angolul beszélő közösségek összetartása nemcsak nem árt az európai egységnek és az ázsiai népfajok öntudatának, hanem nekik is az emberiségnek is üdvére valik.

14 fekete golyó

Az erdélyi képviselők demonstratív fellépése Madgearu ellen

Bukarest, március 5.

A kormánypart két frakciója között kitört ellentét tegnap az erdélyi képviselők

nyílt fellépéséhez vezetett a kormány egyik tagja ellen.

A kamarában a szövetkezeti központ kérdésével kapcsolatos javaslatot tárgyalták, majd szavaztak is a javaslat fölött amit Madgearu terjesztett be. A szavazás eredménye megdöbbentette a minisztereket.

Az urnában ugyanis 44 fekete golyót találtak, holott a gyűlésen résztvevő ellenzéki képviselők száma alig egy-néhány volt.

Mihalache belügyminiszter nyomban tudta, hogy a fekete golyók az erdélyi képviselőktől érnek, akik

gy tüntetnek Madgearu miniszter ellen azért a sérelemért, amit a gazdasági kamarák uniójának elnökválasztó gyűlésén szenvedtek.

A reggeli csoport ugyanis az erdélyiek jelöltjét, Serban gazdasági akadémiai tanárt minden előzetes megbeszélés, sőt formális paktum ellenére kibuktatták az elnöki székéből.

Mihalache az ülés befejeztével nyomban érintkezést keresett az erdélyi csoporttal, amelynek tagjai

egyaláltalában nem agadták, hogy akciójuk Madgearu ellen irányul.

A belügyminiszter ekkor, ugyis mint a reggeli parasztpárt tényleges vezetője, arra kérte az erdélyieket, hogy küldjenek ki formális bizottságot a kérdés letárgyalására. A kiküldött bizottság tagjai, Crisan, Man, Solomon, Liviu Micsa és Ilie Lazar erdélyi képviselők ma délelőtti meg is jelentek. Mihalachenál s részletesen megvilágították mindazokat a kérdéseket, amelyek miatt az erdélyi csoport ellenérzése joggal nő és ellenzékieskedésbe kényszerül. Egyébként pedig hangsúlyozták, hogy fellépésük nem a párt ellen irányul, hanem egyedül Madgearu miniszter ellen, aki miatt az erdélyi képviselők egyre inkább háttérbe szorulnak.

Mihalache arra kérte a delegációt, hogy alakítsanak az erdélyi képviselők egy állandó jellegű bizottságot, amelynek az

legyen a feladata, hogy minden olyan kérdésben, amely az erdélyi képviselőket valamilyen formában bántja, azonnal érintkezést keressen az illetékes miniszterrel, vagy a kormányelnökkel s az erdélyiek kívánságait és célkitűzéseit

A kormány és a Nemzeti Bank között váratlanul elsimult a konfliktus

Bukarest, március 5.

A kölcsönügy miatt a kormány és a Nemzeti Bank igazgatósága között keletkezett súlyos jelentőségű konfliktus váratlanul elsimult, anélkül, hogy akár a kormánynak, akár a Nemzeti Banknak engednie kellett volna. Ezt a szerencsés fordulatot Popovici pénzügyminiszternek legutolsó, tegnap délután 1 órakor érkezett távirata okozta. A pénzügyminiszter közölte a kormánnyal, hogy a pénzügyi ellenőrzés kérdésében, amely miatt már-már felborultak a kölcsöntárgyalások, sőt az itthoni politikai helyzet is,

az utolsó pillanatban sikerült engedékenységre bírni a francia tőkéseket. Az új ajánlat, amelynek elfogadásával lehetne hátrítani azt a kinos és megalázó helyzetet, amibe a Nemzeti Bank igazgatósága került, két pontból áll és az előző állásponttal szemben jelentősen kedvezőbb helyzetet biztosít Romániának.

1. A jelenlegi pénzügyi ellenőrzés még egy egész évig teljesít szolgálatot a Nemzeti Banknál, amit egyébként a stabilizációs kölcsönnel kapcsolatos szerződés ír elő.

2. Az egy év leteltével a francia pénzügyi ellenőrzést nevez ki, ez azonban nem történik Bukarestben, hanem évenként háromszor a rendelkezésére bocsátott adatok alapján készít jelentést Románia pénzügyi helyzetéről. Ezzel-

ként az ország pénzügyeibe beleszólási joga nem lesz.

MIRONESCU JELENTÉST
TESZ A KIRÁLYNAK

Popovici távirata leirhatatlan megkönnyebbülést hozott a kormány tagjainak. A Nemzeti Bank igazgatósága ugyanis már a második napja tárgyalt szinte állandóan, azonban sehogyssem tudott kialakulni olyan hangulat, amely a kormány akaratára szerinte meghajlást meg szülhette volna. Burileanu a kormányelnök minden ismételt rábeszélése ellenére sem tudta elfogadni azt az álláspontot, hogy az ország pénzügyi helyzete kényszerűen szükségessé tenné azt a nagy megaláztatást, amibe a Nemzeti Bankot s vele az országot kényszeríteni akarták.

Popovici táviratára egyszerre kisütött a nap. Mironescu közölte a távirat tartalmát a Nemzeti Bankkal, majd a miniszterekkel s nyomban azután a királyhoz hajtattott, hogy az uralkodónak is jelentést tegyen. Az uralkodó a jelentést tudomásul vette, a külföldi tőkések újabb ajánlatát elfogadhatónak tartotta. Mironescu tehát nyomban összehívta a minisztertanácsot, amely

formaszerint is felhatalmazta Popovicit a kölcsönszerződés aláírására.

A szerződés aláírása az eddig jelentések szerint holnap délelőtti történik meg. Popovici szombat este indul vissza Párisból és hétfőn érkezik haza.

Beszélgetés egy munkanélkülivel

Brassó, március 5.

A munkanélküli hatodmagával az egyik vendéglő elkülönített szobájában ült és evett. Ingyen ebédet, amit december elseje óta sziveségből kap, egy cédulára, amivel igazolnia kell, hogy még mindig munkanélküli van és amit minden héten új tani kell. Az élete mindig csak egy hétre van előre biztosítva.

Középmagas fiatalember, barna, fénylő szemgolyókkal, a melankólia csillogó jeleivel. Felhívom a szerkesztőségbe. Leültem. Papirost veszek elő, de hirtelen alig bírok kérdezni. Érzem, hogy a munkanélküli szégyeli magát.

Azután mégis megindulok:

— Mennyi pénz van most a zsebedben?

Rámnéz, a kérdés meglepi. Vonakodik, aztán halkán mondja:

— 1 lej.

Egy másik, szőke munkanélküli is felhozta, most ahoz fordulok:

— És magának?

— 75 bani.

— Mióta nem volt nagyobb pénz a zsebedben? — kérdezem újra az első.

— Mult év március 10-ike óta. Akkor volt kétezer lejem, az utolsó fizetésem, amit kaptam. Színájában voltam utóljára alkalmazva, Vasile Christof fűszerkereskedésében. — Lenéz a padlóra, úgy mondja: — En fűszerkereskedő és rövidáru-ség vagyok.

— Milyen iskolát végeztél?

Pillanatig nem kapok választ. Forgatom a ceruzámat, nem nézek fel.

— Nos?

A hosszú hallgatásra most felnézek. Sir. Eddig hangosan kérdeztem. Most sokkal lejjebb ereszt a hangomat és már úgy beszélek, mint egy beteghez.

— Kérem...

— Hat gimnáziumot... Az édesapám telekkönyvvezető volt.

— Meddig élt abból a kétezer lejből, amit mult év márciusában utóljára kaptam?

— Két hónapig. Egy barátomnál ingyen laktam... táplálkozni pedig... — Elhallgat.

— Nos? Csak mondja.

— Zűlést eitem. Paradicsomot, uborkát, kevés kenyeret.

Megint sir. Elettelenül mondom:

— Nincs abban semmi. Sokan vannak így... — Újabb kérdéssel rázom fel: — Amióta az állását elvesztette, vagyis körülbelül egy év óta, maga biztosan sok helyre ajánlkozott. Gondolkozzon csak vissza egy kicsit: — körülbelül hány ajánlatot tehetett maga ez alatt az év alatt, írásban és személyesen...

Pillanat. Visszagondol. Aztán határozottan azt mondja:

— Vagy kétszázat... Ennyit írtam. És azonkívül sok cégnél ajánlkoztam személyesen is.

— A kétszáz írásbeli ajánlkozásra hány választ kapott?

— Kettőt. Az egyikben, amelyiket egy temesvári szappankereskedéstől kaptam, tizenkétezer lej kanciót kértek. A másikat már nem emlékszem kitől kaptam, csak értesítettek, hogy most nincs hely.

— A címekhez hol jutott hozzá? Hiszen bizonyára nem tud újságot venni.

— Egy kistráfkban mindennap ingyen megnézhetem a lapokat.

— Mikor volt tuóljára moziban?

— Nem is tudom az évét...

— A Remarque-filmet se látta?

— Nem. Csak hallottam róla.

Kicsit jobban megnézem most. A kabátja elég rendben van és a cipője is. A gallérnál már...

— Hány inge van?

— Kettő.

— Amikor például egy-egy állást hirdetnek, nagy megröhanás van?

— Legutóbb a Csatorna-utcában egy szatócsüzletben kerestek segédet. Hármán jöttünk ott össze. Egy fiatalember kapta meg, aki 1300 lej havli fizetést kért és azonkívül az áruknak a vevőkhöz való kihordását is vállalta.

— Maga nem vállalta volna így el?

— De igen. Csak én később jöttem.

Óvatosan visszakérülök az előbbi kíváncsiságomhoz:

— És... mondja... például... hány zsebkendője van?

Nagyon restelkedve és sokára válaszol:

— Három... — Az egyiket, ami nála van, kihuzza a zsebéből: — Az is mind ilyen rongyos.

A zsebkendő valóban csupa lyuk.

— És hány zoknija?

— Egy pár. — Lenéz, úgy teszi hozzá hal-

kan: — Nincs feje....

— Nyakkendő?

— Egy.

— Gallér?

— Kettő.

Szünetet tartok, mert a fiút állandóan fojtogatja a sírás. Fiú?

— Hány éves?

— Huszonhat.

— És, mondja... amikor a gimnáziumba járt, mik voltak a maga tervei? A maga álmai? Mit várt az élettől?

— Hivatalnok szerettem volna lenni... — És megismétli, a szó békébeli csengésével: — Hivatalnok... — Mint egy régi ábrándot, ami elfolyt...

Alig merem tőle megkérdezni: — vár-e még valamit? Gondolja, hogy álláshoz jut?

— En már nem is tudom... — mondja tompán. — Amikor most a rekruták bevonultak, reméltem, hogy lesz utánuk üresedés. De nem vettek a helyükre senkit.

— Mondja el nekem egy napját. Reggel például felkel... Hánykor?

— Nyolc-kilencor... Az ember alszik... Igar, hogy éjszaka két-három óráig nem tudok aludni...

— Valami baja van?

— Nagyon ideges vagyok.

— És aztán délelőtt —?

— És aztán délelőtt —?

Gépfegyveres banditák egy hollywoodi estélyen

425.000 dollárt zsákmányoltak 45 filmsztárlól

Los-Angeles, március 5.

Hollywoodot vakmerő rablótámadás tartja izgalomban. Néhány nappal ezelőtt a film metropolisának előkelőségeit olyan simán és biztosan fosztották ki, mint ahogyan azt a nagyszerű amerikai kalandfilmek izgalmas fejezetei mutatják be a mélyen tisztelt nagyjurorok közönségének.

A filmváros egyik előkelősége fényes estélyt adott, amelyre 45 filmsztár volt hivatalos. A hölgyek természetesen káprázatos toalettekben, drága ékszerekkel teleaggatva jelentek meg az estélyen, a férfiak is természetesen jókora pénzösszeget vittek magukhoz, hogy a hagyományos kártyapartikhoz legyen aprópénzüik.

Az estély résztvevői között már igen magasra csapott a hangulat.

Gandhi kibékült Angliával

Az indusok ezentul szabadon termelhetik a tengeri sót

Az indiai lapok szerint ez a huszadik század legnagyobb eseménye

London, március hó 5.

Gandhi és az Anglia között létrejött békés megegyezésről szóló híreket több

Irwin

irányból hivatalosan is megerősítik. — New-Delhiből a londoni külügyminisztériumhoz érkezett hivatalos kábeljelentés szerint lord

Irwin indiai alkirály és Gandhi szerdán délelőtt aláírták az engedetlenségi hadjáratnak végetvető szerződést.

A megegyezés szerint Gandhi álláspontja győzött, mert a partvidék lakossága a jövőben szabadon termelheti a sót a tenger vizéből.

Politikai körökben a sótermelés kérdésében létrejött megegyezés rendkívül optimista hangulatot keltett.

Most már kétségtelennek tartják, hogy az indiai nemzeti ellenállás végetért

— Sétálok a Cenk alatt, vagy a Postaréten. Kimegyek a vasúthoz.

— Akkor délelben kapja ezt az ebédet —

— Igen. Délután megint csak járkálok.

— Magának legalább van most ebéde és vacsorája és van hol laknia. De gondoljon azokra, akinek ennyiük sincs. Tud ilyen tömegnyomorról?

— Tudok. A Hosszu-utcában van egy kuglizó, ott a padlón lehet aludni öt lejtért. Minden éjszaka vannak tizenöt-huszan.

— Sokan vannak nők is munkanélküli?

— A nők inkább találják állást. Ezer lejtért is elmennek üzletbe.

— Nem gondolt arra, hogy megházasodik? — Kikeres valami jobb módú lányt. Hogy benősül valahová? Hiszen maga jóvágású fiatalember, szakmája is van és tanult is...

— Amíg volt állásom, gondoltam a nőstüléremre. De most...

A másik, aki fiatalabb, szász fiú, lemondóan legyint:

— Munkanélkülihez nem adnak lányt.

Folytatom az elsővel.

— Nem tapasztalt az álláskereső folyamatában nemzeti megkülönböztetést?

— De igen. Ha már munkanélküli vesznék fel valahol, — akkor a szászok szász vesznék, a románok is inkább román... Aki állásban van és változtatja, — ott nem nézik, de a munkanélküli másféleképpen bírják.

— En legalább most két évre bevonulok katonának, — mondja szinte felragyogva a legsebbik. — Jó lesz?

— Hát maga nem gondolt arra, — fordulok most hirtelen az idősebbikhez, — hogy... nem tudom én... a maga mai helyzetében... egy új háború —

Ösztöne és határozott a válasza:

— En nagyon sokat gondolok rá, hogy jó lenne, ha új háború volna, mert akkor lenne foglalkozásom és ellátásom is volna és nem kellene, — mint most például, — kegyelemkenyérrel élnem.

A hangja megcsuklik. Ez fáj neki a legjobban.

Megalázottan érzi magát.

Mikor a meggyilkolt férj feltámad

Kattowitz, március 5.

A lengyel felsősziléziai Kattowitz körület egyik közösségében egy kikapó menyecske a gyógyszerértékesítő üzletbe akart szerezni, de a gyógyszerész ártalmatlan port adott s értesítette férjét az asszony méregpászlású szándékáról. A férj ezután figyelte a feleségét s észrevette, hogy valamit pohárba kevert, de nem szőtt semmit s az italt felhőrpintette. Később rosszul lett színlét, majd úgy tett, mintha eszméletét vesztené, elterül a földön s mozdulatlan maradt. Az asszony ekkor elrohant hazulról s kevés idő múlva egyik legújabb gaoallérjával tért vissza s a együtt kiterve, hogy a halottnak hitt férjét felasztják hogy úgy tűnjék fel, mintha öngyilkosságot követett volna el. Amikor azonban a terüvővizsgálathoz fogtak, a férj talpraugrott s előbb az udvarlót majd az asszonyt olyan alaposan verte el, hogy mindkettőjüket kórházba kellett szállítani.

Nincs titkos katonai szerződés Belgium és Franciaország között — mondja a belga külügyminiszter

Brüsszel, március hó 5.

A belga kamara szerdai ülésén megjelent a külügyminiszter is és személyesen ismertette azt a francia-belga katonai egyezményt, amely körül ezelőtt pár évvel az egész európai sajtó felviharzott.

A külügyminiszter ismertetését most azok a belföldi támadások tették időszerűvé, amelyek szerint a kérdéses titkos katonai szerződéssel Belgium vazallusává süllyedt Franciaországnak.

A külügyminiszter mindenekelőtt leszögezte, hogy semmiféle titkos katonai szerződésről nincs szó a két ország között. A meglevő katonai szerződés nem titkos jellegű s még 1920-ban kötötték annak az alapelvek a szellemében, hogy Belgiumban is azonnal katonai intézkedéseket fogantassanak, mielőtt Németország bármelyik szerződő fél ellen katonai támadást kísérel meg. A szerződés kifejezetten csak arra az esetre vonatkozik, ha Németország támad s a legcsekélyebb mértékben sem érinti a két szerződő fél önrendelkezési jogát.

Belgium tehát semmiképpen sem lett Franciaország vazallusa, mindössze területi épségét biztosította az olyan esetségek elkerülésére, mint amilyen a világháború alatt bekövetkezett.

— Működnek a bánsági betörők. Buziásról jelentik: ismeretlen tettesek újabb betörést követek el Buziáson, ahol egy gazdag magánzónőnek, Wiener Borbálának a lakását teljesen kifosztották. A betörők a lakásból magukkal vitték az összes ruha és fehérneműket és minden elmozditható, értékesebb berendezési tárgyat. A rendőrség és csendőrség nyomozza a tetteseket.

SZEKELY & RETI

Butoraink
Araink
Fizetési
feltételeink
ERDELYRESZ, BUTORGYAR RT.
Marosvásárhely — Nagyszeben
BRASSÓ

Az angol alsóház elfogadta az alternatív választójogi reformot

London, március 5.

Az alsóház mai ülésén elfogadták az alternatív választójogi reformról szóló javaslatot. Szerint a szavazók egyszerűen több jelölthetnek szavazatukat, de a második legjobbra leadott szavazat csak úgy érvényes, ha az első számú jelölt nem kap abszolút többséget.

Az új választójogi javaslatot 277 ezrelével 254 ellenében fogadták el.

Elkészült Károly király vidéki utiprogramja

Bukarest, március 5.

Az udvarnagyi hivataltól származó értesülések szerint Károly király a jövőben folytatni fogja személyes vizsgálatait az ország viszonyait illetőleg.

Az uralkodó ezuttal nem csupán a különböző fővárosi közigazgatási látogatásai megfigyelésére jár, hanem megjelenik a vidéken is. Különösen ügyelni fog most a falvak adminisztrációjára és a földmivelő lakosság helyzetét megfigyelni.

Az udvarnagyi hivatal már ki is dolgozta a rendelkezéseket a király ez újabb útjával kapcsolatban.

Készül a radikális rendőrségi reform

Bukarest, március 5.

A rendőrség reformját Cadere államtitár ma bővebb beszámolóban ismertette a sajtó meghívotti képviselői előtt is.

Az államtitár, aki a belügyminisztériumban a rendőrségi ügyek élén áll, hangsúlyozta, hogy

az új reformtörvény a rendőrségi személyzet alapos megoágatását fogja eredményezni.

A jövőben lehetetlen lesz az, hogy párapi szolgálat után egyszerűen véglegesen a rendőrséghez csak odavetődött emberek, mint ahogyan ez a múltban történt. A rendőrség a törvény értelmében személyzeti szabályzatot kap, amely biztosítást fog adni a rendőrtisztviselőknek arra nézve, hogy politikai befolyások nem veszélyeztethetik állásukat. Ezzel egyidejűleg minden megtörténik abban az irányban is, hogy a rendőrség hivatalos és erkölcsi színvonalát nyugateurópai magaslathoz emeljük, hogy a közönség és a rendőrhatalom között az együttműködés szívélyes viszonya fejlődjen ki a közrend fenntartása és legmesszebbmenő biztosítása érdekében.

Átszervezik a kormányt

Tovább folynak a királyi ebédek

Bukarest, március 5.

Hétfőn dől el a kormány átszervezésének a kérdése is, amit most már Popovici-n kívül Madgearu helyzete is akadályossá tett. A bukaresti sajtó és a politikai körök ugyanis még a kölcsön sikere esetén is kitarának azon álláspontjuk mellett, hogy az a sok szövegterjesztés, amit Románia a kölcsöntárgyalások során elszövegett Popovici okozta, mert a kérdés kellő előkészítése nélkül hozott ki Párisból s ezzel egész Európa figyelmét Romániára irányította.

A Madgearu ügy frissabb és mégerősebb. Ellene amiatt az ultimátum miatt kiborodott fel, amit a Nemzeti Bankhoz küldött s ami a román sajtó megítélése szerint példátlanul áll Románia történelmében.

DISZEBÉD A KIRALYNAL

A Párisból érkező örömhír hatásáról beszéltek a királynak azon elhatározása, amely ünnepi külsőségek között megadott disztribúcióval fejezteti be az eddigi királyi ebédek sorozatát.

Mironescu kormányelnök és neje már megkapta a meghívást, rajta kívül azonban részt vesz az ebéden a kormány több tagja és a diplomáciai testület is. A meghívás éppen úgy, mint Mironescunál, mindenütt a meghívott feleségének is szól. A disztribúció holnap, pénteken délelőtt.

Tegnap délután az uralkodó Florescu és Negulescu fogadta kihallgatáson. — Florescu a disszidens liberálisokat, Negulescu Averescu pártját képviseli.

Meg kellett állítani a bukaresti gyorsvonatot, mert a fűtő leakarta ütni a mozdonyvezetőt

Bukarest, március 5.

Hallatlanul izgalmas, példa nélkül álló kaland zavarja meg a Bukarest-kurtici nemzetközi gyorsvonat utasainak útját tegnap este a főváros közelében levő Buftea állomáson. Ezen a kis vasúti állomáson, ahol a nemzetközi gyorsvonatok teljes gőzzel szoktak keresztülrögni, tegnap este a gyorsvonat hirtelen fékezett és megállt, holott a mozdonyvezető számára már leadták a szabad menetet biztosító jelzést.

Az állomás személyzete balesetre sejtve rohant a gyorsvonat elé, amelynek mozdonyáról dult arccal és összevissza tépett ruhában ugrott le a mozdonyvezető. Azonnal jelentkezett az állomásfőnök előtt, akinek a következőkben magyarázta meg, hogy a menetrend ellenére miért kellett a nemzetközi gyorsvonatot megállítani a bufteai állomáson.

— Bukarest után a fűtő — mondotta a mozdonyvezető — akit szolgálati felte-

osztottak be mellém, hirtelen gorombáskodni és kötekedni kezdett, majd a mikor erősebben rászóltam, felragadta a szeneslapátot és azzal akart leütni.

Szerencsére még idejében félreugrottam és a halálos ütést elkerültem. A fűtő azonban rávetette magát és mindenképpen meg akart fojtani.

Bukaresttől Bufteaig tartott ez a halálos birkózás kettőnk között, amíg a fűtőt lerázam magamról és a gyorsvonatot lefékezhettem.

A mozdonyvezető előadása után az állomás személyzete megostromolta a mozdonyt, amelyről rövidesen sikerült is a garázda fűtőt leemelni. Kiderült, hogy a fűtő tökrészen állott szolgálatba és ittasságában támadt a mozdonyvezetőre. Azonnal letartóztatták és helyette másik fűtőt vezényeltek a nemzetközi gyorsmozdonyára.

Kun Andor, a feketeszesz főlovagja szabadlára helyezését kérte

Kolozsvár, március 5.

Ma délelőtt az a hír terjedt el Kolozsváron, hogy Kun Andor, a csalással és visszaélésekkel vádolt szeszinspektort — szabadlára helyezték. Ebben az ügyben ma beszélgettünk dr. Dunca vizsgálóbíróval, aki kategorikusan megeafolta ezt a hírt. Tény az, hogy Kun Andor, miután kihallgatása befejeződött, kérte szabadlára helyezését, ezt azonban éppen Dunca vizsgálóbíró utasította vissza.

Kun Andor most a táblai vádtanácshoz felebezett.

Eszerint Kun Andor — ellentétben védője állításával — teljes beismerő vallomást tett. Ugyancsak súlyosan terhelő

vallomást tettek Kun Andor ellen a kihallgatott tanúk.

Az ominózus ügynek rendkívül érdekes momentum az, hogy Dunca vizsgálóbíró megtagadta az ügy iratainak a Táblához való áttételét, azzal az indoklással, hogy az iratokat egyetlen napra sem nélkülözheti. Ugyancsak megtagadta a vizsgálóbíró a pénzügyminisztérium hasonló kérését is, amelynek az eredeti iratok helyett másolatot küldött.

Attól lehet tartani, ugyanis, hogy bizonyos körök a Kun-ügy iratait el akarják tüntetni és Dunca vizsgálóbíró ezért igyekszik megakadályozni, hogy az eredeti iratok sok kézben menjenek keresztül.

Bűntények sorozata Nagybanán

Besszarábiai betörők újból megrúgták a nagybanányai Kereskedelmi Bank kasszáját

Alig százezer lejt találtak a penztárban. Tettenérték és elfogták a vakmerő rablókat

Nagybánya, március hó 5

Ugy látszik, hogy Moldova és Besszarábia betörői és rablói most Erdélyre vetették magukat, itt remélve dúsabb eredményeket áldatlan munkájukból. A csikmegeyi autós utonálkötő Jasi-ból rándultak át, most pedig a nagybanányai rendőrségnek két besszarábiai betörőt sikerült tettenérnie, mielőtt továbbállhattak volna egy nehéz kasszafurász várákázson felül sovány zsákmányával.

Bernát Dezső vasgyáros feleségének megdöbbentő tragédiája után hamarosan új munkát kapott így a nagybanányai rendőrség, amely most meglepő ügyességgel működik.

A szerdára virradó éjszaka 2 óra tájban a rendőrséget gyanús zajra lett figyelmes a Kereskedelmi Bank épülete mellett. Érdeklődni kezdett a zaj ereuete iránt.

s csakhamar rájött, hogy a bank Wertheim-kasszája körül két jól öltözött idegen alak foglalkozkodik.

Készenlétbe helyezkedett és riadót csapott, mire a betörők futásnak eredtek. A rendőr megállásra szólította fel őket a amikor a szabályszerű felszólításnak nem akartak eleget tenni, utánuk lött.

A rendőr egyik golyója lábán találta az egyik tettest, a másik pedig rövid üldözés után megadta magát.

A sebesült bankrablót kórházba szállították, míg a másikat a rendőrségi fogdában helyezték el délelőttig, amikor hozzáláttak kihallgatásukhoz.

Kiderült, hogy mindketten Besszarábiából valók és renkiül gyakorlott.

hivatásos betörők, akik a legmodernebb eszközökkel fúrták meg a bank pénzszekrényét, amelyben azonban — jellemző a mai viszonyokra — mindössze 96 ezer lejt találtak.

Amikor a rendőr meglepte őket, mindent elhajigálva, igyekeztek kereket oldani.

Az eddigi megállapítások szerint a betörők már régebben operálnak Erdélyben, mert nagyon jól ismerték a nagybanányai viszonyokat is. Nyilván azzal számoltak, hogy a rendőrséget még mindig leköti Bernát vasgyárosné öngyilkossága amelyet — amint megírtuk — azért követett el, mert csufos kudarcot vallott az a kétségbeesett kísérlet, hogy lakása felgyújtásával hozzájusson két és fél millió biztosításhoz.

Érdekes különben, hogy a tél folyamán most már másodszer törnek be a Kereskedelmi Bankba, amely a jelek szerint különös vonzóróttá gyakorol a bankrablókra. A multkori betörés alkalmával a rendőrségnek nem volt ilyen szerencséje s hosszas nyomozás után sem tudta kideríteni, kik voltak a bank éjjeli "ügyfelei". Ezért most közelekvőnek látszik az a feltevés, hogy a mult év végén is ugyancsak a betörők fosztották ki a bank pénztárát.

Le az új háborúval!

— ki'ította Briand a francia kamarában

Páris, március 5.

A francia kamara mai ülésén heves botrány játszódott le. Az egyik interpelláció tárgyalásánál Briand felanott a helyéről és többször egymásután azt ki'ította:

— Le az új háborúval!

Briand közbekiáltására magából kikelve ugrott fel Franklin-Bouillon és visszak'áltott Briand felé:

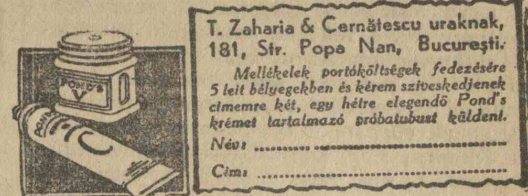
— Az Ön politikája romlásba viszi Franciaországot... Lokarno az új világháború bűncsöje!

Az incidens után, két pártra oszolva, hosszú percekig zúgott a kamara

szelvény
mindkét Pond's krémből, a nemzetközi arisztokrácianak a kedvelt szelvényből, próbabust küldünk.

POND'S

Újabb nagy havazás és hóviharak országszerte

Bukarest, március 5.

A vasut vezérigazgatóságához érkezett jelentések szerint a hétfői és keddi nagy havazás után a mára virradó éjjel újabb hóviharak dühöngtek az ország különböző részeiben, különösen azonban a Déli Kárpátok vidékén, a Barcaságban és a Prahova völgyében. A havazások következtében a forgalmat számos vonalon csak jelentékeny késésekkel lehetett lebonyolítani. A hóviharak főleg Bukovinában, Észak-Moldovában és Besszarábiában okoztak tetemes károkat a vasutnak, de súlyos nehézségeket támasztott a havazás Dobrudzsában is. Az új tél hatalmas hőmérsékletének az eltakarítása sokhelyütt több napi munkát igényel s gyors olvadás esetén katasztrófális árvízveszély fenyeget a völgyekben.

Scraba, ukrán képviselő első beszéde a kamarában

Bukarest, március 5.

A kamara tegnap délutáni ülésének érdekes szenzációja volt. Ekkor nyilatkozott meg először a plénum előtt Scraba dr., az újonnan megválasztott ukrán kisebbségi képviselő. Scraba dr. képviselő szűzbeszéde, ahogyan ezt a parlamenti nyelven nevezni szokták, a kisebbségi blokkról elterjedt hírekről szólott s élénken cáfolta azt a hiedelmet, mintha a kisebbségek között létrejövő aktuális választási egyezmények, vagy akár az állandó jellegű összefogás is románellenes tendenciával születné meg.

Mihalache nyomban válaszolt Scraba dr. beszédére s kifejtette, hogy sem a választás, sem az azelőtti általános választás nem tette indokolttá a kisebbségi pártoknak a román pártok elleni összefogását, mert a választások tiszták voltak és sehol sem nyomták el a kisebbségi választók akaratának megnyilvánulását. Ami pedig az állandó jellegű kisebbségi összefogást illeti, az ő tapasztalata szerint a román közvélemény nem tudja elválasztani a választási egyezményt a kisebbségi bloktól, helyesebben nem tudja megállapítani, hogy hol végződik az időleges választási egyezmény és hol kezdődik a kisebbségi blokk.

Fischer Tivadar a kamattörvénnyel kapcsolatban szögezte le pártja álláspontját.

A szenátusban a gabona értékesítéséről szóló javaslatot tárgyalták.

Oriási riadalom egy kisiklott gyorsvonaton

Galac, március 5.

Könnyen végzetessé válhatott volna az a vasuti szerencsétlenség, amely tegnap délután Barlad és Tecuci között Ghidigeni állomáson a Bukarest—kisenevi 75 számú gyorsal történt.

A kis állomás bejáratí váltójánál a teljes sebességgel haladó gyorsvonat szerkocsija és négy első vagonja kisiklott, majd pedig — miután mintegy száz méteres távolságon bukdácsolt a sinek mentén — felfordult. Az utasok között természetesen óriási riadalom és fejvesztettség keletkezett. Többek kiugrottak a vonatból, mások pedig elájultak. Csak a véletlennek köszönhető, hogy a kisiklásnak csupán néhány könnyebb sebesültje lett.

A szerencsétlenség annyira megrongálta a vonatot, hogy este 10 óráig csak átszállással lehetett a forgalmat lebonyolítani.

A kisiklást hibás váltó-állítás okozta, amit az is igazolni látszik, hogy Nitescu Gheorghe váltóór a felelősségrevonásáért eltilt. Elrendelték letartóztatását.

Rádióapparátusát kétszeresen élvezheti

RÁDIÓ KÖNYVEKET

**Fildermann nem akarja kifizetni a
borsai tűzkárosultaknak a regáti
zsidók által gyűjtött 400.000 lejt**

Amig egy százalékos eljut odáig

Szombaton döntenek

Minden ájdalmat
rheumát, idegfájást, zsábad, isi-
aszt, fogfájást mi rént, izületi
gyulladásokat, mirigydaganato-
kat, gyulladásos folyamatokat
megszüntetnek a
„Radiogen védjegyű”
valódi radium-kompresszek.
kompresszek ára 450 1800 lejig
Krafft & Herberich Brassó.

Hírek

Töröm a fejemet

Szászberőben, öreg Földünk
Melyen rossz napokat töltünk.
Felfnyitotta kissé szemét,
Látta, hogy az élet szemét!
Szíve egy utolsót csapott
És burokpedest kapott...

Chaplinnek, ki kedve hangol,
Aki nevetetni bír,
Ugyan mért kinál az angol,
Oly furcsa címet, hogy „Sir”!
Inconnue.

A német szociáldemokrata párt a filmcenzúra megszüntetését követeli. Berlinből jelentik: a szociáldemokrata párt parlamenti frakciója aktivitást terjesztett a birodalmi gyűlés elé a filmcenzúra enyhítése érdekében. A párt első emberében a Remarque-film engedélyezését kéri, mielőtt a szerinte semmi akadály nincs annak, hogy a film átdolgozott példányát bemutassák. A szociáldemokrata párt, mint előterjesztésében kijelenti, elvárja a birodalmi kormánytól, hogy nem engedje magát felelőtlen elemek presziója által befolyásolni. A párt javaslata meg akarja határozni a cenzurahivatalt attól a jogtól, hogy filmek előadását betiltassa és közvetítő indíttványként azt javasolja, hogy zártkörű társaságokban, meghívott közönség előtt, bármilyen feltétel le lehessen játszani.

Titkos dohánygyár működik Brassóban? Dalközéréből jelentik: Tegnap este felé egy gyanús csomagokkal megrakott autóra lett figyelmes Popescu rendőrkormányzó, aki a soffőrt a közútra szőlítette fel. A soffőr szabódott a csomagok tartalmáról sem akart semmi felvilágosítást adni. Az autót a komiszár erre a rendőrkészvura udvarára vitette, ahol átvizsgálták a csomagokat amelyekben nagymennyiségű dohányt és cigarettát találtak. A soffőr nem akarta elárulni, hogy honnan kapta a dohányárut, csak annyit vallott, hogy Brassóból származik. A brassói rendőrkészvura értesítették az esetről. Egyelőre a nyomozás eredményeit még titokban tartják. Kiszivárgott hírek szerint azonban egy nagyarányú titkos dohánygyárat leplezték le Brassóban, amelynek ártóját üzemeltető van.

Megmérgezte magát, mert megcsalta az ura. Budapesti jelentik: Megrendítő módon halt meg az élettől Sikó Vilmos budapesti asztalosmester felesége. Az asszony, aki rendkívül félénk volt az urára, tegnap este mérget vett be és, anélkül, hogy szót volna az urának, lefeküdt a mellette lévő ágyba. Reggel az ura borzalommal látta, hogy a felesége eltorzult arccal, élettelenül fekszik. Az éjjeli székényen levelet talált, amelyben az asszony megírja, hogy nem bírja tovább ezt a megaláztatást. Sikóné már egyébként négyzben kiérett meg öngyilkosságot, mindig azért, mert az ura megcsalta.

Kiadó szoba után érdeklődött — és leütötte a lakás tulajdonosnőjét. Szegedről jelentik: Megdöbbentő rablógyilkossági merénylet történt tegnap Szegeden. Egy Katona Zsófi nevű fiatal leány nagyobb összeget vett fel a postán. A postahivataltól távozva, fgyelmessé lett, hogy egy férfi követi. Az ismeretlen férfi egészen a lakásáig kísért, majd hirtelen becsengetett hozzá és kiadó szoba iránt érdeklődött. A leány hátrafordult egy óvatlan pillanatban és ekkor az ismeretlen férfi egy szőke szőnyeggel teljes erejéből fejbe vágta, majd a földön a szerencsétlen leány eszméletét veszítette még több ütésért. Ezután kirabolták a lakást. Katona Zsófi halálukkal szállították kórházba, a merényletet pedig a késő esti órákban. Glatzis Gyula személyében elfogták.

Legelőbb bevásárlási forrás

BILLES & Co. utóda
Szövetraktár

BRASSÓ. Károly király (Kapu)-u. 9.

Dús választék női és férfi
öltönyt és tavaszkabát szövetekben napi áron.

Szolid kiszolgálás! 287 E Olcsó árak!

Ingyen küldöm
Szülőoltvány és gyűmölcsfa ár egy-kéremet

mely az egész országban a legelőbb rakat minden szülőbirtokosra nézve megfizethetetlen anácska tar almaz. A saját érdekében ne vegye addig oltyány vagy b-milyenfaletta vessző, mi nem oltya szőlősej utmuta ómat. — Cím: I. SZÜCS, szőlősej. Dicső Jud Bihor! 2.

arcus 7

Nyolc embert, sok gyermeket s egész sereg kutyát és aprójszágot mart meg a Bánságban egy veszett kutya. Stájerlaci tudósítónktól: A napokban egy veszettgyanus idegen kutya vetődött Stájerlakra, amely emberekben és állatok között megdöbbentő garázdálkodást vitt véghez. A kutya végigjárta a községet és a vele egybeépült bányatelepeket s Panuron, Stájerlakon és a Zsumanka-telepen minden embert s az utjába kerülő állatot megharapott. A kutya több gazdasági udvarba is behatolt, ahol a szárnyasokat marta össze. A veszett kutya által megmart felnőttek száma tizen felül van. — Azonkívül megharapott a kutya Stájerlakon tizenhárom kutyát és más állatot s néhány gyermeket is, akiket a hatóság rendelkezése a felnőttekkel együtt a kolozsvári Pasteurbe szállítottak. A helyi hatóság szigorú intézkedéssel elrendelte Stájerlakon és környékén az összes kutyák lebombázását és a megharapott aprójszágállomány kiirtását.

Anglia legügyesebb katonai ügynöke meghalt. Londonból jelentik: Katonai körökben teljes határozottsággal állítják, hogy a Plymouth mellett történt repülőgépszerencsétlenségél Lawrence ezredes, a híres ázsiai politikai ügynök vesztette életét. A katasztrófa alkalmával ugyanis megállapították, hogy T. P. Shaw közkatona életét vesztette. Miután Lawrence ezredes egy évvel ezelő t ilyen név alatt lépett az angol hadseregbe és az aviatikához osztották be, a lapok közvetlenül a szerencsétlenség után azt írták, hogy nem Shaw közkatona, hanem Lawrence ezredes vesztette életét. Később megcáfolták ezt a hírt és azt állították, hogy Shaw-Lawrence, úgy látszik, maga terjesztette halála híret, mert újabb titkos küldetésben akar résztvenni. A katonai körök most teljes határozottsággal megállapították, hogy a repülőszerencsétlenségél valóban az ezredes vesztette életét és ezzel véget ért Lawrence kalandos élete.

A szovjet elkoboztatta Saljanin vagyonát. Moszkvából jelentik: Miután Saljanin, a világhírű énekes, megtagadta az Oroszországba való hazatérését, a szovjet elrendelte birtokainak elkobzását. Az elkobzó-rendeletet a napokban végrehajjták.

Meghurcolt ügyvéd. Marosvásárhelyről jelentik: Elénk emlékezetben él még az a kinos letartóztatás amelyet a marosvásárhelyi ügyészség dr. Márk Miklós ügyvéd ellen fogatosított a mult hét folyamán. okirat hamisítása miatt. Márk Miklós ügyvédet ma hallgatta ki ismét a vizsgálóbíró, ami után az ügyészség a vizsgálóbíró javaslatára az ügyvédet szabadlábra helyezte. Márk Miklós dr. most memorandummal fordult az igazságügyminisztériumhoz, amelyen a rajta esett sérelem orvoslását kéri, továbbá egy b'zo'tság k'küldését, amely hivatva lenne kideríteni, hogy kik indították el ezt a kampányt az ügyvéd ellen.

A debreceni ítélőtábla is életfogytiglani fegyházra ítélte a bestiális nyirbátori gyilkost. Debrecenből jelentik: A debreceni ítélőtábla szerdán tartotta meg Medgyesi Károly nyirbátori cipész-mester büntetésének felelősségi tárgyalását. Medgyesi 1929. júniusában bestiális kegyetlenséggel gyilkolta meg özvegy Szabó Antalné 63 éves nyirbátori asszonyt, akinek fejét 18 kalapácsütéssel szétverte. A borzalmas gyilkosság miatt a törvényszék életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélte s minthogy a vádlott felebezett az ítélet ellen, a debreceni ítélőtáblának is foglalkoznia kellett a nyirbátori gyilkossággal. A szerdai tárgyaláson Medgyesi elmondotta, hogy régebben viszonya volt az asszonnyal, s hangsúlyozta, hogy mindig szerelmes természetű embernek ismerte magát. A tábla a szerelmes természetű gyilkos elsőfoku ítéletét helybenhagyta, de az ítélet ellen a vád is, a védelem is a kuriahoz jelentett be semmisségi panaszt.

Betiltották a cseh kommunisták utolsó prágai lapját is. Prágából jelentik: A csehszlovák belügyminisztérium tegnap rendeletileg betiltotta a Rude Vecerny című lapot, amely a csehszlovákiai kommunisták organuma volt. Ezzel a cseh kommunisták utolsó prágai lapjukat is elvesztették, mert a többi lapjait a kormány már régebben betiltotta.

Budapest új polgármesterei. Tudósítónk jelenti: A törvényhatósági bizottság tegnap tartotta alpolgármester-választó gyűlést. A választás során Liber Endre és Borvendég Ferenc tanácsosok kapták a legtöbb szavazatot.

Jó emésztés — fél egészség. Székrekedés, bélrenyheség esetén Artin dragée normális ürüléshez segít. Kérje orvosától!

Finom tészta — újra az étlapon. Máramarosra keréskedő-társadalmát élénken foglalkoztatták azok a csempészfogások, amelyeket — előre elkészített terv szerint — eszközölt legutóbb a rendőrség. A csempészeket — akik valójában mű-csempészek voltak mert hiszen az árujuk rendszerint Szigetről került elő — agent provokátorok játszották a dektívek kezére. A legutóbbi ilyen kovács-üzlet egyik szereplője Hartmann Salamon. elhárítja magáról a csempészgásban való segédkezés nemes mesterségét. Mint hozzáértéssel levélben írja, sohasem foglalkozott hasonló üzletekkel Máramarosban azonban Hartmann ur nélkül is nagyon zavaros a helyzet és ebben a zavarosban — sokan halásznak.

El lehet-e lopni másnak az egyéniségét

Kacagnom kell azon a furcsa erőlködésen, amellyel Greta Garbót utánozni próbálják. Ma már nemcsak polgári társaságunkban lett divatos a garbói frizura, járás, nézés és kéztartás, hanem komoly filmvállalatok, mint a Fox és a Paramount, amelyeknek jelenleg nincs szerencsájuk a svéd színésznőt tagjaik sorába számítani, egy-egy pótló-Greta Garbot játszanak ki, mint slágert.

Két ilyen hölgyet láttam. Az egyiket Tala Briell-nek hívják és egy világhírű orvosi történelmet szerepelt — kimondottan úgy behirdetve, mint az illető filmcég — Greta Garbója. Példátlannul felháborító volt, amint Önagsága — aki csapnivaló rossz színésznő — időnként garbói pózba merevedett és — mint egy élőkép — premierplanban elénkhi-palkodott. Nyilvánvaló, hogy ebbe az állásba, vagy ülsébe, vagy "késébe" a rendező egyenesen bedresszírozta, mint egy kutyát, — a felvevőgép előtt terít — bizonyára Greta Garbó egyik fényképét — utána-szajkózta — a szájának a rángását, a szemhéjak zárulását és emelkedését, az orrcimpák tipikusan garbói rezgését. Azontul ugyanis, hogy az élőkép-jelenet végetért, — Tala Briellben semmim sem maradt Greta Garbóból, — az ember csodálkozott, hogy hogy jön ide ez a nő, — hiszen ez egészen más mint volt az előbb, amikor a matrúzzal csókolózott

Eddig csak azt tudtuk, hogy könyvkiadók, színigazgatók és műkereskedők bizonyos sémá szerint — amely épp divatos — regényeket, szindarabokat és festményeket rendelnek művészekről, — már amennyire művészeknek számít az, akitől ezt vagy azt rendelni lehet. De, hogy engem vagy mást megrendeljen valaki olyannak, mint amilyen egy másik ember, — hogy egy színész vagy színésznő legsajátosabb megnyilatkozási formáját kopírozni és ellopni szabadon, — hogy egyáltalában ilyen pokolian korrupt ötlete támadjon valakinek, — ehez a termelés és értékesítés mai fertőzőnek olyan büze kell már, amit egészséges ember orra nem bír el

De végeredményben — és ez az egyetlen elégtétel — olyannyira komikumba fulladt ez a kísérlet, hogy — nem is szabad talán komolyan felháborodni rajta. Mert micsoda szük egy, ferde izlés, vidéki begyeskedés kell ahhoz, hogy akárki azt higgye magáról, hogy — nem baj, ha nekem nincs is egyéniségem, majd másnak az egyéniségében fogok továbbélni. Wilde Oszkár leírta egyszer, hogy elnézett egy rügyező, pajudó fát, — milyen furcsa is volt!... a megnyilatkozási formáját kereste. A fa is. Az is a saját egyéniségét akarja élni. És akkor jön Tala Briell vagy Myrna Loy urhölgy a Foxtól — akit szintén egy új Greta Garbonak szerződtek — vagy nem tudom milyen Mancsi és Loncsi — odaáll a tükörhöz vagy a felvevőgép elé és — beállítja magát. Ah! hogy is csinálja az isteni Garbó? Ugye a csóknál féldoldalra hajítja a fejét — így — az ajka peremét megremegetti — orrának finom, átlátszó rózsaszínjé pedig ki- és be vibrálhatja. (Esküszöm, ez a Tala Briell az orrával úgy nézett ki, mint ha egy dinamó lett volna benne elejtője, vagy mintha valaki láthatatlan szálakon húzta és eresztette volna vissza ott a bőrére). No és a szeme, ah igen, a szeme! A szemöldököt azt jól kihúzott hennével, mi?... aztán a szemhéjakat olyan lassan csukom le, mint egy baba, amikor lefektetik, a porcelán szemét.

Műalkotást be lehet jegyezni a Copyright Office-nál, Washingtonban, a szellemi termékek védő irodában. Miért nem lehet bejegyezni az egyéniséget, pláne a művészi egyéniséget is? (Ez a pláne rossz szó, — de jó). Miért nem lehet? Miért van joga minden író, festő, szobrász, szívtalan nőnek vagy férfinak, hogy kihalasszon magának egy érdekes egyéniséget és azt másolja?

És éppen Greta Garbót!

Hát, hogy gondolják maguk azt, kis statisztánok a színpadon, filmen és az életben, — hogy az csak úgy megy? Hogy mi be fogunk dőlni Önöknek! Éppen Greta Garbót tudták kikeresni maguknak, aki látától a fejére magában hordja az Északot, Strindberg háborzongatóan hideg és meleg hazáját, tüzes jegét és fagyott lánjait! Éppen Greta Garbót, aki annyira „őnmaga”. — amennyire Peer Gynt tartotta csak magát, amikor a keresztutnál azt kiáltotta oda a Gombótlónak, arra a kérdésére: — Ki vagy? — Én, — én magam! — Egy ilyen komikált összeállított, egúellen gyújtópontból való sugárzást, összes szálaival összefüggő izom- és idegrendszer, amilyen ez a svéd fodrász-leány — és nem Greta Garbo, hanem a kis fodrászleány, amilyennek mindjárt született. — éppen őt akarják utánozni, muszáj mindjárt a legnehezebb feladatot kioldasztani!

Gyerünk na szépen vissza azzal a báguadt karkinyújtással, a deréknek azzal a féldoldal-hajlítással, — a szájat tessék csak nem rángatni, maradjon csak olyan értelmetlen és kifejezőtlen, mint amilyen, — a szemhéjját pedig ne pontassa, mint egy teheruszályt, édes fiam, mert ez csak nem az, hunyja be egyszerűen, mint ahogy jó nagyanyja is tette, amikor meghalt, — az orrával pedig fiam, azt ajánlom, maradjon békében, ne fintorogjon és ne kéjelegjen itt nekem, mert maga lehet náthás, lehet magának ideges orrándulása, — de szerelmet, odaadást, érzést, gondolatot, multat, jövőt, tápiat, tengeret, hegyet, kődot, szomorúságot kifejezni vele — nem tud! Érti, — nem tud!

Nyissa ki jól a fülét, hadd sugjam diszkrétan bele: — Pszt!... maga nem Greta Garbo... — maga Tala Briell csak, akarom mondni Fischl.

Nem hallotta meg senki.

BENAMY SANDOR.

* Szerfelek... Szeretsz... Szeret... „Ein Burschen led aus Heideberg.” A brassói Modern Mozgó ma az Ufa legnagyobb német filmgyár ez-dei világlágerfilmjét mutatja be a közönségnek. Ez a film, az ifjúság, a boldogság és a nemes szerelem filmje, minden jelenete ragyogás, minden szava gyönyörűség, minden dallama elbűvölő. A háborús izgalmas filmek után a közönség rajongással fogadja ezt a filmet, a melynek tendenciája, két óráss legkellemesebb szórakozás, amely eszébe juttatja mindenkinél ifjúsága legkellemesebb emlékeit, az édes, részeg, dallamok visszavarázsolják a felejthetetlen, boldog perceket. — Az Ufa-Matadorfilm ezévi anyagának ragyogó slágere ez, Heidelberg káprázatos panorámája táru első jelenetként a néző elé és folytatódik a diákkisasszony és a diák között, a szerelem, a rózsás kertek, rejtékhelyen. A vívótermek és a söresarnokok d'akéletéből való é'eképet kapunk, de kacajfakasztó humort is bőven nyújt ez a filmújdonaság. — „Ein Burschen led aus Heidelberg” főszerepeit, a közönség bálványozott kedvencei játszik. — Willi Forst, a szerelmes diák, Betty Bird, az elbájoló diáklány, Hans Brausewetter, Hermann Blass, a komikus szerepekben kiválóak. A film hangfelvétele a legtökéletesebb, a leadás a Modern Mozgó Western gépén fővárosi, a német filmoperette-újdonaság óriási sikere biztosítva van.

— Szabolcska emlékünnepe Dicső-szentmártonban. Dicső-szentmártoni tudósítónk jelenti: A dicső-szentmártoni ref. egyházközség Adorján Gábor református lelkész vezetése és irányítása mellett, a helybeli ref. templomban szépen sikerült Szabolcska Mihály emlékünnepeit rendezett, a közönség nagy érdeklődése mellett. A Szabolcska tanulmányi, mely az előadás gerincét képezte, Adorján Gábor református lelkész állította össze, melyet Kovácsi Kató olvasott fel. A tanulmány keretében Szabolcska-verseket adtak elő. A minden tekintetben jól sikerült ünnepély a helybeli Református Dalkör Szabolcska vonatkozású karénekével ért véget.

* Schneider Józsa giatológusnő külföldi tanulmányutjáról visszatért és lakásán, Brasso, Sütő-utca 4. szám alatt újból vállalt megbízásokat 100 lejért. Válaszbélyeg melléklendő.

Számos női bajnál a természetes Ferenc József keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazták. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A hegyszakadéka vetette magát. Anináról jelenti tudósítónk: Borzalmas módját választotta az öngyilkosságnak egy 29 éves aninai fiatalember, Petrov-szky Ferenc nőtlen géplakatos. Petrov-szky a hegyi vasut viaduktjáról az alatta elterülő mély hegyszakadéka vetette le magát, ahol összefort tagokkal és szétzuzott koponyával holtan találták meg. A tragikus végű fiatalembert gyógyíthatatlan betegsége vitte az öngyilkosságra.

* Ne várjon addig, míg megfűlése kifejlik, hanem szopogasson a torokfájás első jeleinél Panflavin-pasztilákat, hogy a fertőzést csírájában elfojtsa.

Dinamittolvajt fogott a resicai rendőrség. Resicabányáról jelentik: Veszedelemes és gyanús dinamittolvajlásnak jutott nyomára feljelentés folytán a resicai rendőrség, amelynek jelentették, hogy a resicai dinamitraktárt ismeretlen tettesek dezsmálgatták. A rendőrség erélyes nyomozást indított a rejtélyes dinamittolvaj tettesének nyomozása érdekében és sikerült is egy Minda János nevű gyári munkást tetten érni, éppen a mikor a robbanó anyagraktárból nagymennyiségű dinamitot akart kicsmepszteni. A rendőrség a dinamittolvajok ügyéből kifolyólag megindította a vizsgálatot. Mindát pedig átadták az ügyészségnek, ahol a gyanús dinamittolvajt azonnal le tartóztatták.

Tisztviselő leépítés a dicső-szentmártoni pénzügyigazgatóságnál. Dicső-szentmártoni tudósítónk jelenti: A nagy állami leépítés Dicső-szentmártonban is megkezdődött, csak az a sajnos, hogy a seprésnek itt is a legszerencsétlenebbek lettek áldoztai. A miniszteri rendelet értelmében a dicső-szentmártoni pénzügyigazgatóság március 1-vel 5 tisztviselőt bocsájtott el minden végkielégítés nélkül. Az elbocsájtott tisztviselők: Bölönyi István, Lukács Sándor, Turcu Joan, Bolonduti Simion, Szabó Albert, mindnyájan 10 évnél hosszabb ideje vannak állami szolgálatban, s az utóbbi időben mint agentek működtek a dicső-szentmártoni pénzügyigazgatóságnál. Az elbocsájtott tisztviselők közül csak egy nőtlen, a többinek pedig 3—6 gyermeke van, akik minden anyagi segítség és támasz nélkül télviz idején kerültek az utcára.

Szerelm fog a vérből? A német orvosokat több konkrét esetről kifolyóan erősen foglalkoztatja az a probléma, hogy a vérátömlesztés erős erotikai kapcsolatot teremt a szereplők között. Így egy nő szerelmes lett abba a férfiba, aki vért számára átengedte és több férfi szintén szerelmre gyulladt a neki vért adó nő iránt.

Arzen

REGÉNY * IRTA MIKES IMRE *

(Minden este...)

Hajnaltól azután, amikor a tűz megcsendesül és derengeni kezd a keleti égbolt, hazatér.

Bemegy az istállóba, koromtól piszkosan, sárosan, halálraáradtan, szélesre tárja az ajtót, hogy beömljön rajta a világosság s miközben az első napsugár lágy kacsója játszik barázdás homlokán, mélyen elalszik és horkol bele a világba.

A délelőtti folyamán Marót Balázs, a vendéglős végigjárja a házakat.

— Na lássa, — mondja mindenütt — meg magik is így járhatnak. A Vargák sem voltak biztosítva, most élhetnek kegyelemkenyiren. A pize is bennégett, az ostoba a vánkosokat meg a cihákat mentette ki.

A zsebéből színesen nyomott papirokat húz elő.

— Csak azért mondom, hogy most még biztosíthatja magát. Ez itt a Földmunkás Biztosító Szövetkezet kötvénye. A magik érdeke. A szomszid ur után usse fogadnik el percentet. Magiknak barátságából is megcsinyálom. Ha akarják. Ha pedig nem, isten aggya, hogy magik sose igjenek le...

Fazekas Zsuzsa légykővet vásárolt a Hangyánál.

— En sajnálom őket. Ha vóna férőhelyem, még hozzám is szállhatnának. Ámbár hirbe hoztak a Lidivel kapcsolatban. Asse kizárt, az ég büntette őket... Most láthatják a szerencsétlenek, mit tesz ártatlanul szenvedni...

*

Másnap este a Szüri János háza vet lángot.

Tövig leég minden, melléképületekkel, kazlakkal, kerítéssel együtt. Reggel már csak a pince helye látszik, két mély gödör, melyben füstölögnek az üszkös gerendadarabok.

Ez is a Zsuzsa ellen vallott.

Harmadnap forintosék házatetejére száll föl a vörös kakas. Szerencsére éberek az emberek, él bennük a gyanúper. A tüzet csirájában elfojtják. De most már nem fér kétség hozzá, hogy bűnös kezek működnek a falu ellen.

Eppen azoknál pusztít a vész, akik a Zsuzsa ellen vallottak vagy ő ellene hajlandók vallani.

A gazdákon páni félelem vesz erőt. Éjszaka őrseget állanak a tornácra, úgy őrizik a vagyonukat. Ennek ellenére hatodnapra kigyullad a Pápai János portája. A tűz először a kazlába kapott bele, mely közvetlenül a háza mellett állt. Pápai János észrevette, amint egy kőken lángoló csóva repült a széna közé. A következő percben már ropogott az eresz. A faluban a közös veszély felnövelte a szolidaritást. Százán is sietnek ottani. Rácz Lajos felmászott a tetőre, úgy igyekezett szétverni a zsindelyt. A jobb kezefejét össze is égette.

A faluban elnémult minden suttogás. Senki se beszél se a Lidiről, se a Zsuzsáról. Ha egy asszony halkán találja szólni, az emberek azonnal odacsérlik neki:

— Fogod bé a szád?... Azt akarod, hogy földig égjünk mi is, rusnya!

Mindenkin ur a rémület, babonás hiedelmek kelnek lábra, itt valami rosszabb igazságszolgáltatás működik az ártatlanul meggyalázott érdekében. Türelen egész magasra ugrik a bába tisztelete és tekintélye. Ajándékokat visznek neki, igyekeznek kimutatni a vele való közösseget. Tanácsért járulnak hozzája, meglepő őszinteséggel és bizalommal elmondják ügyes-bajos dolgait, családi ügyeit, pénzzavaraikat, terveiket, a közelbe igyekeznek kerülni s erőszakot tanácskéréseikben megcsudálják Zsuzsa hívós, hideg, józan esztét.

Ejszakánként őrseget sétál a faluban, az udvarokon leoldják a köllencöt a kutyák nyakáról s keveset adnak neki enni, hogy ne lustuljon, hanem mérges és türelmetlen legyen.

XVII.

Nagyszombatra az óbagi oldalon kivet a Tisza Rácz Lidi holttestét.

Székely Sándor maga megy érte szekérrel. Komppal kerül át a tuloldalra, onnan a part mentében halad le egészen a Cigányszigetig. Ennek a csucsáról sodorta ki az ár Lidit. Teteme vázsonnal letakarva a földön fekszik.

Az embere meg sem ismerné, ha a ruha nem tanuskodnék. Megváltozott a halálban az ő felesége. Nem a ványadt, összetört asszony már, hanem mintha ki akarna bujni a bőrből, olyan kövér. Megduzzasztotta a víz. A bőre megfeketedett, látszik, hogy nem ma került a habokba. Akik körötte állnak, azt mondják, nagy ütődés látszik hátul a tarkóján. Székely Sándor meg nem nézné, így sem felejtí életében ezt a látványt. A halottat berakítja a koporsóba, a terhet felteszik a szekérre s indul az asszonnyal hazafelé.

Késő délután kiérkezik Nagykompra doktor Pál István, a czibeházi körorvos is. Hosszasan vizsgálja a tetemet, de nem tud eredményre jutni.

— Itt csak a boncolás tudna biztosat mondani — szól oda a jegyzőnek. — A tarkóján ugyan tisztán látszik egy nagy ütődés, de azt nem lehet tudni, hogy vajon erőszak okozta-e vagy pedig ugrás közben szerezte a sérülést. Ellenben a fojtogatás határozott jeleit lehet észlelni. Igaz, hogy a nyakat egészen belepte a hínár... származhat attól is. Kérlek, én kiadom az elhantolási engedélyt s az esetet jelentem az ügyészségnek. Ha akarják, rendelkeznek el exshumálást Ámbár kiszállás, kocsit, ásatás...

Az orvos este lenézett Fazekasnéhoz. Körüljárta a lakást, kihuzogatta a fiókokat, szaglálódott. A bába olyan volt, mint a kezecskék. Kezire járt a doktornak, mosolygott, hízelt.

Vigyázzon Zsuzsa, — mondotta végül Pál István — egyszer rájövök valamire és bilincset huzatok a kezire. Paszszol arra a karkötő...

— Ó, naccságos főorvos ur, — felelte méltatlankodva, kicsit fájdalmasan az asszony — hogy is teccik ilyet mondani? Hát affile vagyok én, akinek bilincset kell rakatni a kezire? Nizzen körül a főorvos, lát-e valamit? Ilyen okos ember, mint a főorvos ur, hire van az egész megyében, s még sem ismeri föl az én küzdelmemet, az én becsületességemet... Majdnem sirt.

— Bilincset az én kezemre!... Hát teteszen a naccságos főorvos ur, ha igaznak látja a szíve...

Lerogyott a székre és kezeibe temette a fejét. Az orvos látta, hogy belülről rázza a zokogás és szája kellemetlenül elfacsarodott. Talán tulságosan kiméletlen volt? Talán indokolatlan volt a fenyegetődzés? Lehet, hogy egész tisztakezü asszony...

Amint kilépett az ajtón, a bába felugrott a székről, közömbös arccal belépett a szobába és odaszólt az emberhez:

— Maraggy itthon... Ha valaki keresne, mondd, hogy a jegyző ur áthivatott valami hivatalos dologban...

Átöltözött, néhány sor fel-alá sétált a Nagy-utcán, aztán mikor egészen besötétedett, belibbent a kösség háza tornácára.

A husvét a nap tavaszi áradatával, fényével köszöntött be. A tiszteletes egész lelkét beleadta a szentbeszédbé. A piros tojásról beszélt, mely — miként az egész ünnep — a feltámadás szimbóluma. A legkisebb gyermekre gondolt, a csecsemőre, aki már megerősödött és vidáman gögicselt a pólyában. Költői hasonlatok toltak ajkára. Sokan sirtak a meghaltasságtól.

A temetés husvét hétfőjének kora hajnalán zajlott le, hogy a szomorú aktus ne zavarja a vidám és sugárzó ünnep hangulatát. A koporsót szekér vitte ki a temetőbe, lassu lépésben gördült a kocsis az utolsó uton. Csak kevesen kísérték ki

a halottat, a rokonok és néhányan a szomszédok közül. Legtöbben nem is tudtak az elhantolásról. A Nagy-utcán, ahol a menet végighaladt, kinyitott néhány ablak, kíváncsi szemek figyelték, kinek akadt dolga ünnep reggelén lóval, szekérrel...

— Te, apja, most viszik a Lidit...

Székely Sándor és a két gyerek léptettek közvetlenül a kocsit mögött. Utánuk Rácz Lajos haladt.

Piszkos, gyűrött, sovány, zuhlott volt a legény, egészen elhagyta magát, ki sem tisztálkodott a végső tisztességre. Ide-oda dülöngve lépdelt a koporsó után, szemeit a földre szegezte, haja kusza tincsekben omlott alá homlokára.

A pap arra gondolt, milyen csudálatosan komor is a földi élet, ő most lekivittolja a halálban azt, amivel adós volt Lidinek a születésben.

Csendes fájdalom szorította a szívét, szerette ezt az asszonyt, akiről tudta, hogy egyszerű, tiszta szívű, nemes lélek volt s hogy élete csak a szenvedések végtelen sorozatából állott. Beszédéhez a textus Jóból vette:

„Nem akarok örökké élni... mert nyomorúság az én életem!”

Rácz Lidi fájdalmaival Jób keserűségeihez hasonlította s utalt arra, hogy a halott elköltözése előtt annyit szenvedett, mint a szomorú sorsu próféta.

Rácz Lajos kidülledt szemekkel figyelt a tiszteletes lassu, papos gesztusait és hallgatta a szavakat.

— Denki se tudja, hogyan költözött el... De élete reménytelen és kietlen volt s amikor talán gyalázatos, bűnös erőszak formájában maga előtt látta a halált, bizonyára így kiáltott fel Illéssel együtt: „Lélek! Most oh Uram, vedd el az én lelkemet!”

Mikor a göröngyök tompa rekviemje megkezdődött, a legény megfordult, utat vágott a gyászoló gyülekezetben s mint kivert bika elindult hazafelé.

A pap imájának monoton hangjait megzavarta lépteinek dobbanása.

Néhányan utána néztek és összesugtak:

— Meghasonlott... a szegény...

*

Husvét hétfőjének délelőttjén két jelentősebb esküvő zajlott le Nagykompon. Az első pár Geszt György, a rektor és Tabajdy Ilona. Tabajdy László nagyzagda leánya. A második Kovács Sándor és Szende Mari.

Ámbár az intelligenciát a tanító esküvője érdeklí, mégis a második házasság vonz nagyobb közönséget. Az ünnepi soraiban ugyanis sok előkelő vendég jelent meg így Ivánka, a képviselő, azután egy debreceni ur, állítólag távoli rokona Szendi Marinak, meg egy másik ur Szolnokról, akinek — mondják — az öreg Szendivel volt üzleti ügye s csak véletlenül került Nagykompra a nász napjára.

A násznép először a kösség házára vonul be, ahol a jegyző megejti a polgári esketést. A pap szívből nehezte a jegyzőre, mert az, valahányszor csak módosabb gazda vagy gazdálány kerül eléje, a legkülönbébb ceremóniákkal pergeti le a világi esküvőt. Nyilván azért, hogy konkurráljon neki és ellensúlyozza az egyházi esküvő súlyát, valamint hogy a gazdák előtt érdemtelenül kihangsúlyozza a saját szerepének fontosságát.

Frankovics most, tekintettel a kettős esküvőre és a vendégekre, különös parádét készít elé. A kisbíróval felállítottja a gramofont a nagyirodában, az ugynevezett „köpködő”-ben és egy ócska lemezen valami nászinduló játszat. A rozant masina triüsszög, nyekereg, de a násznép oda van a csudálkozástól és a meglepődöttségtől. Szendi nem is titkolja, hogy lelke szerint való ez a pompás körülményesség:

— Van szíve a jegyzőnek... nem irigylia a módját...

Maga a szertartás a belső, kisebb szobában megy végbe. A gyakornok ügysegédkezik Frankovicsnak, mint a ministráns a plebánosnak. Ragyogó szmoking van Kazsi Sándoron, amit az apja csináltatott neki az érettségi-bankettre. Alatta plasztroning, fekete selyem-nyakendő. Kifogástalan eleganciával öltözött föl, Mangold Béla Kolos előírásai szerint. Mikor az örömszülők és a tanúk elhelyezkednek a kis szobában, akkor a gyakornok hódolattal és áhítattal, mintha biblia lenne, előveszi az anyakönyvet, széles és tiszteletteljes gesztussal Frankovics elé helyezi, mélyen meghajol principálisa előtt és fölcsatolja rá a nemzetiszínű szalagot.

Azután feszess vigyázz!-ban megáll az asztal mellett. A jegyző elhadarja a formázásokat, majd ékes szónoklatokat vág ki. Hangja éles, harsogó, még a tornácra is meg lehet érteni minden szavát. Örök együttélésről, boldogságról, hazafiai hűségről, állampolgári kötelességről beszél s ajkairól virágos frázisok szakadnak föl:

— Sohase tévesszék szem elől, szépreményű ara és boldog vőlegény, hogy életetek eme háromszínű szalag jegyében vezessétek át az esztendő viharos óceánján és evezőtökön, mégha haragos hullámok táncolnak is a tenger felszínén, mindig rajta legyen a jellege: igaz bonfiu, igaz honleány!

A tornácra becsuklik egy idősebb nő, niki zokogása.

Mert szép ez, csudaszép. Szébb, mint a kálomistáknál.

— Majdnem olyan, mint a pápista templomban! — mondja elégedetten Szendi.

A gyakornok újból kinyitja a szekrényt és az aláírások megejtése céljából előveszi az ünnepi extra-tollat. Ennek aranyos a szára, érzéketlen, aki el nem csudálkozik rajta. Lassan serceg a toll a papíron. Kazsi Sándor itatja a tentát, ugyisintén az ünnepi tapperrel, mely nagy, hasas alkotmány és fedőlapja csillogó ezüstből van.

Az esküvőnek vége.

Csak a násznagyok maradnak vissza a szobában.

— Aztán mi a fizetség, jegyző ur?

Módos házasság ez, mind a kettő 20—20 pengőt szorongat a markában. De Frankovics kissé sértődötten tiltakozik.

— Ugyan már, kedves Bagyi ur... Csak nem képzeli?... A polgári esketés díjtalan...

— De tisztelettel szólva, naccságos jegyző ur, csak nem követelhetjük ingyen a fáradságát. Még Krisztus koporsóját sem őrizzik ingyen. Tessik csak, ha meg nem sértenők...

— Egy fillért sem, kedves barátaim... Szó sincs róla!... Hogyisne, Bagyi ur, hagyja, mert komolyan megneheztelek... De ha mindenáron adni akarnak kente hát itt a persely, lökjék bele... a jegyző-árva javára. De csak akkor, ha akarnak adni.

A násznagyok összenéznek, majd egy pillanatra összesugnak. Aztán előveszik a bugyellárist és a 20—20 pengőt megtoldják 10—10 pengővel.

Mert a magyar sohasem volt smucig. Különösen nem, ha násznagy. Tudja, mit illik s nagylelkűségre nagyobb-lelkűséggel válaszol. A persely az ajtófélfán lóg. Hat darab kékhajú tízpengőst potyogtatnak be a nyíláson. S kifelé menet egy tízpengőst belenyomnak Kazsi kezébe.

Uj előfizetők

az eddig megjelent folytatásokat díjtalanul kapják. Fizessen elő a B. L.-ra, hogy mindennap rendszeresen olvashassa a legjobb romániai magyar lapot.

FEDÁK SÁRI — HAZAÁRULÓ

Fedák bejelenti, hogy Bécsbe költözik és osztrák lesz

Budapest, március 5.

A magyar művészi közéletnek újabb szenzációja akadt, mely talán pikantériusabb erővel hat még, mint nemrégiben Szabó Dezső—Mille Coriolan ügy körül felviharzott botrány. Az események középpontjában ezúttal a legtöbbször szereplő és a magyar színjátszás gényűsét megemlékező megismerő színész, Fedák Sári áll.

Elégé ismeretes, hogy a már egyébként meglehetősen vénecske primadonnának az utóbbi hetekben kinos afférai támadtak. A Király Színház igazgatóságával. Ezek az afférok „Az okos mama” című operett körül robbantak ki. Az operettnek a címszerepét, a szóban forgó okos mamát Fedák Sári játszotta — el kell ismerni — egészen kivételes tehetséggel. A darabnak meglehetősen nagy közönségsiker volt, heteken át állandóan zsúfolt házak előtt került színre.

Ámbár a kasszasiker Budapesten is a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, az igazgatóság mégis állandóan le akarta renni műsoráról. Az okos mamát. Az operett még olyan érdeklődés mellett futott, hogy esténként egyetlen jegy sem maradt. A direktció máris más darabot akart kitűzteni és készült a premierre.

Fedák hevesen tiltakozott a műsorváltás ellen és ez a tiltakozás okozta a konfliktusokat. A művész az igazgatóság szándékait — jogosan vagy jogtalanul — úgy tekintette, mint a személye ellen irányuló támadásokat. Végül a vita meglehetősen elmérgesedett s úgy végződött, hogy 75 előadás után a Király-színház új darabot hozott, mire Fedák az okos mamával átment a Fővárosi Színházba, majd tíz előadás után kiment Bécsbe vendégszerepelni.

KIPATTAN A BOTRÁNY.

Magát a botrányt egy interjú robbantotta ki, melyet Fedák adott a Neues Wiener Journal-nak abból az alkalomból, hogy fellépett a Neues Wiener Spielhaus színpadán külsőben áll. A cikk maga a következő szavakkal kezdődik:

— Felkerestük Magyarországot legnagyobb művésznőjét, a magyar nép nemes hősőnjét, aki pályája tetőpontján búcsút mond hazájának, hogy ezután német színésznő legyen...

Az interjú során Fedák Sári néhány egészen megdöbbentő kijelentést tesz a magyarországi színházi állapotokról. — Többek között a következőket mondja:

— Budapestben többé nem a tudás dönt. Még egy szerepet szívesen eljátszottam volna Budapesten: Ferdinand Bruckner Angliai Erzsébet-jét. De ezt a szerepet palaki más fogja játszani. Rögtön meg kellett volna vennem a darabot a magam számára. Ki kellett volna bérelnem egy színházat, hogy eljátszhassam. De hát szükségem van erre egyáltalán? Megtehettem volna, de én inkább a búcsút választottam. Nem a színpadtól búcsúzom. A színpadon még nagy feladatok állnak előttem. Csak Magyarországtól búcsúzom. Amerika hív hallatlan gázsíval. Azelőtt mint magyar honleány mentem Amerikába, hogy az ottani magyarok számára játszam. Most azonban mint angol színésznőnek kellene fellépnem. Nos, lemondok egyelőre a dollárról és Bécsbe megyek.

— Tudja — folytatta Fedák — Bécs szíviügyem. Sohasem felejttem el, hogyan fogadtak 1924-ben, az Antónia premierje alkalmával. És én olyan asszony vagyok, akinek van szíve. Ne higgye, hogy az ember olyan könnyen elhagyhatja hazáját. Én magamagát is a haza egy részének érzi.

Ez a nyilatkozat pesti körökben, ahol már régebben tudtak arról, hogy Fedák végleg el szándékozik hagyni Magyarországot, kinos megdöbbentést keltett. Altláiban az a vélemény alakult ki, hogy Fedákot, aki mint a János vitéz megszemélyesítője a magyar gényűs egyik legjelentősebb figurája, csak sértett hiúsága hajszolja külföldre. A kormány hivatalos

Megismétlődés előtt Szabó Dezső botránya Magyarországon

lapja ma Fedák szándékát a haza megtagadásának nevezi s eltávozását a magyarságból való kizáródásnak itéli. A kormány orgánuma kritikájában a következőket írja:

...az a Fedák Sári, akivel szemben a magyar közönség a kommün után annyi elnézést tanúsított...

A Fedák-ügy annál pikantériusabb erővel hat, mivel a primadonna az elmúlt osztendők folyamán többször keveredett hazafias motivumu konfliktusokba. Így néhány rádiószáma miatt külföldi országok tiltakoztak, tavaly pedig a román diákok rendeztek parasz tüntetést Fedák vendég szereplése ellen, mert az intranzigens magyar álláspontot az ő személyében látták megtestesítve.

MOLNÁR AGYA ÉS EGYEBEK.

Fedák egyébként interjújában még mond néhány érdekes dolgot s ezekből is kiviláglik, hogy a művész végleg honváltóztatásra készül.

— Előbbi férjem — hangzik a nyilatkozat — Molnár Ferenc az ész embere volt. Ezért nem is illettünk össze. Az ő elméje jóval nagyobb a normális mértéknél. Az agya legalább egy kilogrammot nyomhat. Bi-onyára muzeumba fog kerülni. Ami Molnárt illeti, sok mindent fogok még róla hallani. Emlékirataim első részét két szóval fejeztem be, ez a két szó: Molnár Ferenc. A második részt, mely először német nyelven, Bécsben fog megjelenni, ugyancsak e két szóval fogom kezdeni, mert még nyomja egy és más a szívemet, amit nem tudok elviselni. Egy-szer mégis csak ki kell mondanom.

Végül kijelenti Fedák, hogy neki a német második anyanyelve.

Érdekes, hogy a baloldali sajtó ezzel a históriával szemben még meglehetősen rezervált, várják, hogy Fedák cáfoljon, vagy mondja ki a döntő szót. S ámbár a nyilatkozat óta már pár nap telt, a cáfolat még nem hangzott el.

Ellenben a jobboldali sajtó már leszűrte a vél-ményt, s valószínű, hogy — amiként ez Szabó Dezsővel is történt — Fedák bevonul az agyonhallgatás titkárába. Mert Budapesten az ilyen nemzeti bojkott általános. Szabóról például még a Népszava, a munkáslap sem hajlandó egyetlen szót sem írni. A közömbösség pedig egyenlő a halállal.

Fedák Sárival Déryné ifiasszony és Blaha Lujza óta a magyar színpad legnagyobb figurája távozik el a nemzeti halottak Pantheonjába.

Illetve a Pantheon mellé.

(—)

Birtokpör.

amely a bolsevik forradalom miatt indították Sándor orosz nagyherceg ellen

Páris, március hó 5.

Érdekes birtokperben hozott döntést a párisi törvényszék. A felperes egy Brunn nevű francia állampolgár, aki 133.000 frank erejéig kártérítési keresetet adott be Sándor orosz nagyherceg ellen. A felperes ugyanis 1919-ben kibérelte a nagyherceg krími birtokait és a szerződés megkötésekor 133.000 frank előleget fizetett le. Brunn azonban sohasem vehette át a bérletet, mert hol a fivérek, hol a vörösek hadakoztak Sándor nagyherceg birtokain. Pénzét akarta tehát menteni, a mikor a nagyherceget beperelte az előleg visszafizetéséért. A párisi törvényszék helyt adott a keresetnek és Sándor nagyherceget a 133.000 frank visszafizetésére kötelezte.

Április 13-án kezdődik a düsszeldorfi rém bűnyüének esküdt székí tárgyalása

Düsszeldorf, március 5.

A düsszeldorfi tömeggyilkosságok elkövetésével gyanúsított Kürten Péter bűnyüében a hatóságok teljesen elkészültek a nyomozással és lezárták a fantom ügyre vonatkozó aktákat. A hatalmas aktatömeget a rendőrség és a vizsgálóbíró a napokban adta át az esküdtbírósnak.

A hónapokon keresztül folytatott nyomozás eredményeképpen megállapították, hogy Kürten 9 gyilkosságot és 7 gyilkos merényletet követett el.

Bűnyüében a főtárgyalást a düsszeldorfi törvényszék elnökének határozata szerint április 13-án kezdik meg.

Bolsevista tendenciát látnak a háztulajdonosok Pamfil Seicaru új lakbérjavaslatában

Kolozsvár, március 5.

Elsőnek közöltük Pamfil Seicaru képviselőnek, a bukaresti Curentul főszerkesztőjének azt a törvénytervezetet, amelyet a lakbérkiegyenlítődeséről készített és terjesztett be a parlamentben. Mint ismeretes, Seicaru javaslatának az a lényege, hogy a köztisztviselők adózáti adójának ellensúlyozásaképpen szállítsák le általánosságban 20 százalékkal a lakbéreiket, a magánbérlok tekintetében pedig többek között azt a rendelkezést tartalmazza, hogy a munkanélkülieket mentesítsék a lakbérfizetési kötelezettség alól, illetőleg az a lakó, aki keresetnélkülsége miatt nem tud házbért fizetni, ne legyen kilakoltatható.

A javaslat érthető konsternációt keltett nemcsak a háztulajdonosok, de a parlament tagjai között is, mert túlságosan merész újításokat tartalmaz. A parlament a javaslatot áttette a törvényszerkesztési bizottsághoz, abban a titkos reményben, hogy a bizottság azt, mint alkotmányellenes el fogja utasítani.

Seicaru azonban resen volt és általános meglepetésre a lakbérkiegyenlítődesi javaslata a Consiliul Legislativ kedvező véleményezésével került vissza a kamarához.

A háztulajdonosok, akik egy percig sem akarták hinni, hogy Seicarunak meglehetősen demagógikus tendenciája, jogásziatlan megszövegezésű és a körülményekkel sem számoló tervezete komoly parlamenti eljárás tárgyát képezheti csak most ócsudtak fel a nagy meglepetésből. Tegnap este a kolozsvári háztulajdonosok szövetsége viharos lefolyású gyűlést tartott. Seicaru lakbértörvényjavaslatával kapcsolatban. A mindvégig izgatott és szenvedélyes vita során több felszólaló leszögezte, hogy

a javaslat veszedelmes lépést jelent a bolsevizálás felé és abban a szellemben született meg, amely a kormány több javaslatát is áthatja, semmibe veszi a magántulajdont és olyan kötelezettségeket, amelyek az államra hárulnak, egyellen társadalmi réteg vállaira akarja áttolni.

ami ellentétben van Románia alkotmányával. Az egyhangulag elfogadott határozatból kifolyólag a gyűlés az összes háztulajdonosok nevében táviratot intézett a királyhoz, akitől oltalmat kér a társadalmi rendet felborító törvények ellen és kéri, akadályozza meg, hogy a Seicaru-féle javaslatból esetleg törvény legyen.

Az igazságügyminisztériumhoz, a minisztertanácsához, a szenátus és a kamara elnökéhez is

táviratot küldött a gyűlés, amelyben rámutat arra, hogy a lakbérkiegyenlítődesi javaslat önmaguktól is leszállították már 25—30 százalékkal és így a lakbérkiegyenlítődesi javaslat tulajdonképpen tárgytalan

Ezenkívül a gyűlés megválasztott egy bizottságot, amely memorandumot fog átnyújtani Vajda Sándor volt belügyminiszternek és kéri fogja, hogy ő is interveniáljon a Seicaru-féle javaslat visszavonása érdekében. A memorandumban a háztulajdonosok kimutadják, hogy az amit Seicaru akar, sokkal rosszabb, mint a lakásrekvizitálás, mert, míg az ezen a címen korlátozott lakások csak 15—20 százalékát teszik ki a lakbér szerződéseknek, addig, ha a Seicaru-féle rezsim életbe találna lépni, teljes egészében helyreállana a lakásforgalom háborús megkötöttsége, amely mellett gondolni sem lehet majd arra, hogy valaha is meginduljon a magánépítkezés.

MODERN MOZGO Brassó

Telefon: 519

Premier! MA Premier!

csütörtöktől:

Az ifjúság a boldogság és a szerelem filmje

BURSCHENLIED

Szeretlek...

Szerelsz...

Szeret...

AUS HEIDELBERG

Német, éneklő filmoperettje!

Főszerepben:

Willy Forst, Betty Byrd

Hans Brausevetter és Hermann Bless.

Jegyek elővételben: 11—1-ig.

Western Electric beszélőgép.

Ufa-Malador film.

Boitrányba fulladt a bukaresti magyar színház előadása

Puccs a színházigazgató ellen

Az ismert boitrányhősnő veszélyes akciója a magyar színház ellen

Bukarest, március 5.

Csak a napokban állapítottuk meg, hogy az egész bukaresti magyarság örömeire végre új életre kelt a már haldokló magyar színház. Az elmúlt vasárnap esti megnyitó gyönyörű sikere jogosan ébresztette fel azt a reményt, hogy annyi sok hányódás után a magyarság kulturájának bukaresti védőbástyája, végre szilárdan fog állni.

A szépen induló előadások sorozatát szerdán este kellemetlen boitrány akadályozta meg.

ELMARAD AZ ELŐADÁS.

Szerdán este a közönség már elfoglalta a helyét a színház termében és várta a függöny felgördülését, amikor a „Mit süs a fehér akác” operett kezdetét veszi. Azonban az előadás csak nem kezdődött meg, míg végre hosszú várakozás után a társulat egy tagja megjelent a függöny előtt és bejelentette, hogy

a bukaresti magyar színház ma esti előadása elmarad. Ezáltal nem a magyar társadalom állítólagos közönsége akadályozta, hanem a színház primadonnája, a boitrányról hírhedt Zöldhelyi Anna, aki egyszerűen megtagadta a darab főszerepének eljátszását.

A közönség nagy megdöbbenéssel hallgatta a bejelentést és elégedetlenül távozott a színházból. Egy része követelte vissza a jegy árát, amit természetesen nyomban vissza is fizettek, tekintélyes részük azonban csupán jegyének prolongálását kérte.

FELLEPTIDIJ NÉLKÜL NINCS FELLEPÉS.

Ami a közönség által nem látható kuliszták mögött szerda este lejátszódott és ami megakadályozta a szerda esti előadás megtartását, az a boitrányról már tulságosan híres primadonnának újabb skandaluma volt.

Ismeretes, hogy a bukaresti magyar színház tagjai között már kezdettől fogva kellemetlen intrikák folynak, amelyeknek mindenki hite szerint véglegesen véget vetett az új helyiségbe való költözés, ahol a színház tagjai a legnagyobb lelkesedéssel vettek részt a kulturális munkában. Szerda este — amikor a társulat tagjai már teljesen felkészülten várták az előadás megkezdését — Zöldhelyi Anna még mindig öltözőjében ült anélkül, hogy bármilyen előkészületet is tett volna. — Ugy látszik, már kész tervvel érkezett a színházba, mert előbb társai között próbált hangulatot szítani és amikor észre vette, hogy azok nem reagálnak, váratlanul kijelentette, hogy

addig nem fog az öltöztetéshez és egy szót sem mond el a darabról, míg Kovács igazgató kétezer lejes esténkénti gázsiját előre ki nem fizeti.

Kovács igazgató és a társulat józanabb tagjai hiába iparkodtak kapacitálni Zöldhelyi Annát, aki előtt behívogították, hogy a színház az esti jövedelme csak éppen arra volt elegendő, hogy a terem-bért kifizethessék, Zöldhelyi Anna nem volt hajlandó engedni és miután az új előadás sorozat előkészületei a színház pénztárának minden készletét felemésztették és így a primadonna gázsiját előre nem lehetett kifizetni, nem maradt más hátra, mint hogy be kellett jelenteni a közönségnek, hogy az esti előadás elmarad.

Amikor a közönség már távozott, akkor eszmélt csak rá Zöldhelyi Anna arra, hogy tettének milyen súlyos következményei lehetnek a bukaresti magyar színház sorsára és ekkor már hajlandóan mutatkozott arra, hogy neki kezd az öltözködésnek. Ekkorra azonban a közönség már elszéledt és az előadás megkezdését már az a dühroham sem tette lehetővé, amely a művész nő a színpadok mögött ezek után produkált.

PUCCS AZ IGAZGÁTO ELLEN.

Ami a boitrány mögött meghúzódik, az méltán jellemzi a művésznőt, aki az esti utáni dührohamában elmondotta, hogy az egész jelenet tulajdonképpen védekezés a színház másik primadonnájának, Köszeghy Margitnak leszerződését ellen.

Van azonban egy másik része is Zöldhelyi Anna akciónak, amellyel lehetetlen né akarta tenni a már újra meginduló színház működését.

Zöldhelyi Anna ugyanis Horváth László színésszel szövetkezve már régóta minden igekezkéssel azon van, hogy magához ragadja a színház vezetését, Kovács igazgató kezéből.

Ennek a célnak érdekében már a színház megindulása óta a legkülönbözőbb módokkal próbálta lehetetlenné tenni Kovács igazgatót, hogy annak helyét elfoglalhassa. A szerda esti akció puccsszerűen ezt a célt akarta megvalósítani, hogy az amugy is vékony fonálon függő bukaresti magyar színház életlehetőségét elvágja és így az Zöldhelyi-Horváth duo vehesse a kezébe az új irányítást.

A bukaresti magyar színház, mely feltett kincse a bukaresti magyarságnak, saj-

nlatos módon primadonna-szeszélyek és célok esélyének van kitéve. Már a korábbi helyiségben is lehetetlenné tette az előadást Zöldhelyi Anna, amikor ellenséges hangulatot szított az igazgató és a színház ellen. Most, amikor végre újból nagy nehezen pisálkolni kezd a már kialvó láng, a nagy nehezn oda édesgetett közönséget hasonló boitrányokkal és szeszélyekkel idegeníti el a színház látogatásától. A bukaresti magyar színház sorsa nem függhet a primadonna szeszélyétől és itt az ideje, hogy Kovács igazgató a legerélyesebb kezekkel teremtsen rendet a primadonna által végleg meglazított fegyelem teljes helyreállításával.

UJJAALAKUL A SZINPARTOLÓ BIZOTTSÁG.

A ma esti csunya színházi boitrány annál fájdalmasabban érinti a fővárosi magyar közönséget, mivel éppen ma este tartotta meg a Bukaresti Magyar Színpartoló Egyesület ülését, amelyen a teljes újjászervezését határozták el.

A színpartoló bizottság ugyanis ma

este összeült és ezen az ülésen véglegesen megállapították a már mindenki által rég ismert tény, hogy eddigi összeállításában semmiben sem felelhet meg céljainak. Éppen ezért elhatározták, hogy az egyesület teljesen újjáalakítja és a kolozsvári színpartoló egyesület mintájára széleskörű propagandával a fővárosi magyarságának minden rétegét bevonják a nagyszabású kulturmunkába, hogy a bukaresti magyar színház sorsa véglegesen biztosítható legyen.

Az esti előadáson megjelent színpartoló bizottsági tagok mély elkeseredéssel értesültek az újabb primadonna-szeszélyről, amely alapján veszélyeztetni azt a lelkes munkát, amelyet a magyar színház megmentésére fordítottak.

Reméljük, hogy az újonnan alakuló színpartoló bizottság támogatni fogja a bukaresti magyar színház gazgatóját nemcsak abban, hogy a színház létét biztosítja, de abban is, hogy hasonló szeszélyek és veszélyes akciók ellen teljes szulával léphessen fel.

f. a.

József főherceg és Teutsch püspökvitája

A főherceg nem óhajt a püspökkel polemiákba bocsátkozni

Budapest, március 5.

Budapesti tudósítónk jelenti telefonon: Néhány héttel ezelőtt a magyar sajtóban elsőként ismertették azt az éles támadást melyet József főherceg Emlékiratának most megjelenő IV. kötetében intéz Fritz Teutsch erdélyi szász püspök ellen, akit azzal vádol, hogy a háború alatt hazafiatlan magatartást tanúsított és Vilmos császárt gyűlölségre birta a magyarok ellen.

Teutsch püspök azonnal válaszolt a támadásra s József főhercegnek személyére vonatkozó állításait cáfolta. Biztos értesülésem szerint ugy ez a cáfolat, mint az erdélyi német lapok kommentárjai a főherceg elé kerültek, akihez egészen közel

álló helyről arról értesítenek, hogy

a főherceg semmiféle polemiába nem kíván bocsátkozni, s így a püspöknek sem válaszolt, hirlapi közleményekre pedig sohasem reagál.

Információim szerint ez a passzív álláspont abból a hivatalosnak is tekinthető állásfoglalásból következik, hogy a főhercegi emlékiratok történelmi dokumentumoknak és kutforrásoknak tekinthetők, azok fölött tehát vita nem indulhat meg.

Ez egyértelműnek látszik azzal, hogy József főherceg Teutsch püspökre vonatkozó állításait minden cáfolat ellenére is fenntartja.

Bukaresti körkérdés:

Ki a legnagyobb uzsorás?

Válasz, amely nagy feltűnést kelteti

Bukarest, március 5.

Az egyik fővárosi lap körkérdést intézett olvasóihoz, annak megállapítására, hogy Bukarestben ki a legkönyörtelenebb uzsorás, aki a súlyos gazdasági viszonyok dacára még máig is könyörtelenül kifosztja áldozatait. A beérkezett válaszok között első díjjal jutalmazták egy A. B. nevű ismeretlen ur levelét, aki

pontos adatokkal és bizonyítékokkal felszerelt levelében megállapítja, hogy ma az egész ország területén a legmagasabb kamatot a — bukaresti állami zálogházban szedik.

Az ismeretlen A. B. ur leveléből az alábbi részletet közöljük:

— Három évvel ezelőtt a bukaresti zá-

logházban egy keleti szőnyeget helyeztem el. A szőnyeg szakértők véleménye szerint 50.000 lejt ért meg, a zálogházban kaptam rá 6000 lejt. Illetve, 520 lejjel kevesebbet, mert ennyi volt az az összeg, a melyet azonnal levontak tőlem. Három hónappal később meg kellett ujtanom a zálogcédulát, ami megint 520 lejbe került. A viszonyok, sajnos, azóta sem javultak és így kénytelen voltam minden három hónapban fizetni a megújítást. Három év óta a zálogba hagyott szőnyegre fizetnem kellett összesen 6240 lejt, és ezzel szemben, mint említettem, összesen csak 6000 lejt kölcsönt kaptam. Tessék kiszámítani...

Ha egy állami intézmény ennyi kamatot számít, mit csináljanak a többi privát uzsorások?

Az albán király szerelmi idillje alkancellári és rendőrfőnöki krizist okozott Bécsben

Bécs, március 5.

Az albán királynak szánt revolvergolyók valóságos kormány és rendőrségi krizist idéztek elő. A közvélemény ugyan is már nyomban az első perctől fogva azt hangoztatta, hogy

a Zogu király elleni merénylettel kapcsolatban a rendőrség részéről mulasztások történtek.

Bécsben ugyanis mintegy 10—12 albán él, akikről a politikai rendőrség tudta, hogy ellenségei Zogu királynak. A király Bécsbe való érkezése előtt a rendőrség az összes albánokat beidézte és ígéretet vett tőlük, hogy nem követnek el merényletet. Nagy naivitás volt megelégedni ezeknek az egyéneknek becsületszavával. A rendőrség azzal védekezik, hogy állandóan őrizte a királyt. Ehelyett azonban sokkal célszerűbb lett volna ezt a néhány albánt ellenőrizni. Ebben az irányban azonban misem történt. Az összecsküvők a legforgalmasabb körúti kávéházakban táncolkozhattak és még attól sem kellett félniük, hogy megbeszéléseiket detektívek megzavarják.

A bécsi rendőrség élén névleg még ma

is Schober alkancellár és külügyminiszter áll, aki az osztrák rendőrséget valóságos mintaintézménnyé fejlesztette. Amikor tavaly kancellár lett, mint rendőrfőnököt szabadságolták és azóta nem töltötték be véglegesen ezt a fontos állást.

A „Die Stunde” a merénylet után feltárta az albán király bécsi szerelmi regé-

nyét. Eleinte egy szenzációra éhes lap tapintatlanságának lehetett tartani ezt, de a cikk végén kiderült, hogy a leleplezésnek más tendenciája is van.

A cikk ugyanis a rendőrséget nette belelembe és azt írta, hogy a király szerelmi idillje megnehezítette a rendőrség munkáját.

A többi lapok pártkülönbség nélkül elítélték ezt a sugalmazott izléstelenséget és Schober dr. külügyminiszteri minőségében sajnálkozását fejezte ki az albán király előtt a cikk megjelenése miatt. — Noha Schober dr. távol áll ettől a publikációtól, mint rendőrfőnök igen kényes helyzetbe került és

már a közeli napokban valószínűleg végleg megoálk rendőrfőnöki tisztiségtől.

Ez azt jelenti, hogy többé nem tér vissza a rendőrség élére, hanem helyettesei közül valakit végleg kineveznek utódjává és maga Schober dr. kizárólag politikával fog foglalkozni.

.....

Törökország be politikai rendszer-változás előtt

Isztanbul, március 5.

Törökországban váratlanul olyan belpolitikai rendszerváltozás következett be, amelyre minden bizonnyal egész Európa érdeklődve figyel fel. Különös feltűnést okozhat az, hogy a rendszerváltozás nem a politikai pártok eltolódása következtében, hanem Kemal pasa egyéni elhatározása folytán állott be.

Az érkező táviratok egyelőre csak annyit számolnak be, hogy Kemal pasa hosszabb az ország különböző részein végzett tanulmányutjáról hazatérve, bejelentette megmáshatatlanszándékát a parlament feloszlatására és az új választások kiírására vonatkozólag. A feloszlatásra vonatkozó parancsot csütörtökön olvassák fel a kamarában, az új választásokat nyomban kiírják. Hírek szerint Kemal pasát pasát bizza meg az új kormány megalakításával. Ez a kormány azonban csak a választások levezetésére alakulna, az utána következő kormány a választások eredményétől függ. — A parlament feloszlatása egyébként csak az első állomása annak az intézkedéssorozatnak, amelyet Kemal az ország területén végzett körutjáról hazaérkezve elhatározott.

Újabb jelentés szerint Kemal mindenképpen váratlan elhatározása országos izgalmat idézett elő. A jelenlegi kormány eltávolítására ugyanis nem volt semmi különösebb ok. Kemal egyébként kiadta a leghatalmasabb politikai párt, a néppárt gyökere átszervezésére vonatkozó utasítást is, amit állítólag az ország keleti részeiben észlelt tapasztalatai hatása alatt cselekedett. A néppárt kormányzati befolyása igen nagy s éppen azért Kemal elhatározása a nemzetgyűlésben minden bizonnyal éles vitákra szolgáltat okot.

Általában az a nézet, hogy Törökországban igen érdekes és jelentős belpolitikai változások kialakulására lehet számítani.

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ BRASSO

Csütörtök, péntek, szombaton fut a

Házasság vására

Ezenkívü híradót és Micky Maus vigjátékot vetítünk.

Jón! Lehar Ferenc zenéjével. LAWRENCE TIBBETT világ-hírű énekes nagy és felülmúlhatatlan filmje a

Cigányszerelem

100%-os németül beszélő, éneklő, filmuidonság. A főszerepben: EVELYN HOLT, WALTER RILLA

SPORT

Feloszlik a bukaresti Juventus futball-csapata

Bukarest, március 5.

A bukaresti Dimineata ma reggeli számban hozza azt a sportkörökben feltűnő keltő hírt, hogy a kétszeresen országos bajnokságot nyert Juventus feloszlatja a futballcsapát. Az egyesületet erre az elhatározásra az vezette, hogy az elmúlt időkben nagy veszteségek érték a csapatot a játékosanyagban. A csapat kerincét képező négy legjobb játékos ugyanis elhagyta Bukarestet és más városokban helyezkedett el. Így hátat fordított a Juventusnak Raffinszki, Deleanu, Wetzer I. és Fagaraseanu. Legutóbban szó van Vogl távozásáról is. Természetes, hogy a legjobb játékosok távozása nem maradhatott hatás nélkül a Juventusra, melynek vezetősége most a feloszlatás mellett határozott.

Erdekes, hogy a nagyhirű Juventus sorsa mennyire azonos a valamikor ugyancsak országos bajnokságot nyert Brassói Coltea-val. A Coltea is sikerei csúcspontján hanyatlott le az ismeretlen sorsra. Mindkét egyesületnek, a Coltea-nak és a Juventusnak is a sorsát az pehelytette meg, hogy játékosgárdájá más városokból rekrutálódott, akik az első időkben alkalommal felecserelelték a lakhelyüket.

Ha a Juventus feloszlatásáról szóló hír igaznak bizonyul, akkor Románia futballsportját nagyon érzékeny veszteség fogja érni.

Május 21-én lesz a román-olasz válogatott futballmérkőzés. Bukarestből jelentik: Mint legutóbb jelentettük, az olasz sportszövetség május 14-ét ajánlotta fel a két ország válogatott csapatainak találkozója időpontjául. Tekintettel arra, hogy ez hétköznap, az olaszokkal történt táviratváltás folytán megállapodás jött létre, hogy Olaszország válogatott csapata, mely május 17-én Szófiában játszik a bulgárok ellen, 21-én, áldozóünnepnapján vendégszerelpel Bukarestben. Említjük meg, hogy téves az egyik kolozsvári napilap azon közlése, mely szerint a meccs Olaszország valamely városában kerül lebonyolításra.

Magyarország-Románia nemzetközi tennismérkőzés lesz június 27-29-én. Bukarestből jelentik: A két szövetség közötti megállapodás folyamán, a magyar-román revéns tennisz mérkőzés június hó 27-29-én kerül eldöntésre Bukarestben a T. C. R. tennispályán. Az első mérkőzés tudvalevőleg a múlt nyáron volt Debrecenben, amelyet Magyarország nagy fölényvel nyert meg. Magyarországról Kehring, Gabrovits, Takács, Balázs és Kirchmayer fognak valószínűleg szerepelni, míg Romániát előreláthatólag Mihailu, Poulieff, Cantacuzino herceg, Bunea, Botez és Lupu dr. fogják képviselni.

román nyelv tudása

nélkül nehezen boldogul, viszont a rendes napi munka mellett nem könnyű nyelvet tanulni, na meg türelmes mindenkinek hozzá. Ezeket a nehézségeket teljesen megszüntették dr. Cherestiesiu és Déri kolozsvári tanárok „100 újságikkal alapján” — románul” címen most megjelent munkájukkal. A 12 füzetre osztott kitűnő nyelvkönyv egy-egy füzetében a külföldről ismert összes világhírű módszerek előnyeit, amelyeket a szerzők a speciális erdélyi viszonyoknak megfelelően és több évi magán-nyelvoktatási tapasztalataik alapján, eredeti elgondolásaik szerint tovább építettek. Ennek a könyvnek a segítségével mindenki tanító nélkül tökéletesen megtanulhat románul, ha kevésbé türelmes és kevésbé kitaró, még akkor sem, ha egykönnyen abba a tanulást, mert tartalma könnyed és szórakoztató, igazán játszva tanít, nincs benne semmi, ami fölöslegesen terhelne a tanulni vágyót, de benne van minden, anire okvetlenül szüksége van. Tulzástól állíthatjuk: ez a munka nemcsak román viszonylatban, de az egész világ nyelvtan irodalmában is százszázalékosan megállja a helyét. A „100 újságikkal alapján románul” 12 füzetben kemény tokban 250 lethe kerül és beszerezhető könyvosztályunkban. — Postai megrendeléseket is azonnal elintézzünk.

Közgazdasági Lapok

A legujabb fekete

Megjelent a „fekete” dohány is!

A rosszakarata vegzaturáa miatt a termelők kéz alatt értékesítik a dohányt. A sérelmek özönét tárja fel az EGE memorandumuma

Kolozsvár, március 5.

Fekete szesz, fekete liszt és ki tudja még milyen fekete egyéb közszükségleti cikk után megjelent végre a „fekete dohány” is. Nem az, amit régen kapadohány elnevezés alatt ismertünk, hanem szép, sárgalevelű, finomillatú dohány, amely még nem látott fináncot, de más hatósági embert sem. A kincstár egyelőre ezt még nem érzi, mert évekkal előre el van látva dohánynyal, de a nikotinbarátok egyre jobban kezdik kultiválni a kézalatt vett dohányt. A termelő is jobban jár, a vevő is. A vevő olcsóbban jut a finom dohányfajtákhoz, mintha a monopóliót szerezne be, viszont

a gazda inkább adja oda egy kis rizikóva 60—80 lejért a szűzdohány kilóját magánvevőknek, mintsem a monopóliumnak, amely legfeljebb 4—20 lej ad csak kilójáért.

A rosszminőségű, megfagyott, vagy be nem ért leveleket beszállítja a beváltóhoz, mert ez nem kell a privát kuncsaft-nak. Előre látható volt, hogy így lesz.

A dohánytermelők jogos panaszát senki sem orvosolta. Beadvány beadványt követelt nyomon, de mind elkalldott valahol, a miniszteriumok labirintusaiban.

A termelő elégedetlensége ma már olyan nagy, hogy a bátrabbak kezdik forgalomba hozni a fekete dohányt, a gyávábbak, vagy nevezzük őket becsületesebbeknek,

Három nap és három éjjel égett a felgyújtott dohány

A dohánytermelési felügyelőségek nem értenek a dohánytermeléshez, amiből tetemes károk származnak a termelőkre. A lefolyt mezőgazdasági évben például közel ötezer bányai termelőnek nem engedélyezték a dohány visszacsatolását és így a termelés ötven százaléka értéktelen maradt. Különösen sok panasz merül fel a dohánybevételek körül. Elsősorban is olyan nagy mennyiségek átvételét veszik előirányzatba, hogy a dohány minőségi vizsgálatát csak a legnagyobb felületességgel és lelkiismeretlenséggel lehet megejteni.

A dohány becslése és osztályozása egyoldaluan történik. A becslésnél a gazda nem képviselheti érdekeit hivatásos szakértővel, hanem az átvevő monopóliügynökök napidíjazással felfogadnak egy gazdát, akit ők fizetnek és tartanak ott a maguk részéről becslőnek. Így aztán a 40—60 lej értékű dohányt legjobb esetben is 4—12—18 lejes értékben veszik át.

Nagy konsternációt keltett nemrég az a tév is, hogy a felvinci termelők által beszállított dohányból 20 ezer kilót a székelykocsárdi réten felgyújtattak az átvevő monopólistisztviselők.

Három napig és három éjszakán keresztül égett a dohány a mezőn és a gazdák ökolbe szorított kézzel nézték, hogyan pusztul oda egész évi munkájuk termése. És mindezt miért csinálják a monopóliügynökei? Mert prémiumot kapnak, ha minél jobb minőségű dohányt váltanak be. Ezért kell a gazdáknak annyi torturát elszenvedniük.

Dohánytermelési szerződés? az csak a gazdát kötelezi, de a monopóli nem. Különösen, ha a beváltási ákról van szó. A termés beszállításakor a termelőnek csak egy része kapja meg a fuvarköltségeit, ezek is csak részben. A monopóliügynök annak fizet, akinek akar. Akinek nem akar, nem fizet.

A memorandum kéri az elmúlt évben kirótt összes bírságok és büntetések eltörlését, valamint az összes sérelmek gyors orvosolását.

Nem szeretünk jóslatokba bocsátkozni, de az eddigi tapasztalatok után alig várhatunk egybet, minthogy ennek a beadványnak ugyanaz a sorsa lesz, mint számtalan elődjének.

400 ezer váltót óvatol-lak meg a regátban

Bukarest, március 5.

Az igazságügyminiszterium mellett működő statisztikai hivatal szerint az elmúlt évben a régi királyság területén négyszázezernél több váltót óvatoltattak meg.

A megóvatolt váltók összege ötmilliárd lejen felüli összeget tesz ki.

4%-kal olcsóbb az étel, mint januárban

Bukarest, március 5.

Az Argus mai száma közli az új drágasági indexet, amely 45.87 százalékos tesz ki. A drágaság eszerint janár hónappal szemben 4 százalékkal, az utolsó három hónappal szemben pedig 14 százalékkal csökkent.

Kényszeregyezséget kéri a temesvári Ufa gyógyszerárú cég

Temesvár, március 5.

A temesvári Ufa gyógyszerárú nagykereskedés ma délelőtti kényszeregyezséget kért adott be a temesvári törvényszékhez. A cég 60 százalékos kvótát ajánlott fel a hitelezőknek. Az Ufa vagyoni státusának felvétele még nem történt meg. Alaptőkéje 12 millió lej volt.

Március közepén megkezdődnek az osztrák-magyar gazdasági tárgyalások

Bécs, március 5.

Értesítéseink szerint a magyar és osztrák kormányok között megegyezés jött létre, amely szerint a két állam közötti gazdasági tárgyalásokat, amelyek néhány hét előtt megszakadtak, március közepén újra felveszik. Beavatott helyről ayert információink szerint, noha mindkét fél messzemenő előékenységet tanusít, a tárgyalások nem kecségtetnek gyors eredménnyel, mivel Ausztria kormánya ismételt ígéreteket tett a kormánykoalícióban résztvevő agráriusoknak, hogy a szomszédos államok exportjával szemben a lehetőség megvédi Ausztria mezőgazdaságát. Az osztrák kormány agrárfejlesztő gazdaságpolitikája tehát súlyos akadály és csak hosszas alkudozások után lehet számítani az új osztrák-magyar gazdasági szerződés létrejöttére.

Amerikai pénz ajánlkozik a budapesti fürdőváros kiépítésére. Tudósítónk jelenti: A newyorki Seligmannbankház elnöke, herceg Hohenlohe Alfréd ajánlatot tett Budapest főváros vezetésének a budapesti fürdőváros megvalósítására. A Seligmann et Comp nyolc millió dollárt kínál, amivel szállodákat, szórakozóhelyeket, parkokat építené fel megfelelő koncessziók ellenében. Hohenlohe herceg áprilisban személyesen is Budapestre utazik a tárgyalások sikeres befejezése érdekében.

Tőzsde

1931. március 3.

Zürich (nyitás): Berlin 125.45, Amsterdam 208.18, Newyork 519.48, London 25.2325, Páris 20.35, Milánó 27.21 és egyenlő, Prága 15.39 és háromnyolcad, Budapest 90.5750, Belgrád 912.70, Bukarest 309 és háromnyolcad, Varsó 58.15, Bécs 75.05.

A főzés gondja százszoros, ha beteg-vagy gyengégyomruakat kell ellátni étkezésre, ugy, hogy ezzel a gyógyulást elősegítsük. Minden asszony többé-kevésbé született szakácsnő, de diétás-kosztot főzni — csak jó útmutató könyvek segítségével lehet. Erre a célra ajánljuk: Dr Szerb Zsigmond: Diétás szakácskönyv, (221.— lej), vagy: Dr Soós Aladár, egyet. magántanár: A diétás könyha technikája (231.— lej) című könyveket. Postai megrendeléseket azonnal elintézzük. Brassói Lapok Könyvosztálya.

Kolozsvári mentők készpénz sorsjáléka.

Nyeremények garantálva és fizetve a Banca Albina által.

Soha többé, ilyen alkalom, hogy csekély 100 leiert gazdag ember lehessen, mert március 15-én 100.000.— lejt, március 25-én 200.000.— lejt és

ápr.1-én egy millió lejt nyerhet

a cli Mentő sorsjegy húzásain — Slossen a vásárlással, amíg nem késő

sorsjegy kapható Dohány, hírlap á udákban, borhalyoknál és uccai árusoknál, valamint 117.— lejt beklúdsé ellenében a Sorsjegyiroda Cluj, Str. Memorandului No. 16

Főbizománys: Brassóban Dorzi Géza ny. igazgató, Str. De Milloc 163 Bukarestben Schönberger Jenő Bl Marla 96. — Nyereményjegyzék hir apilag közölve

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap egy szó 0. vastag betűből 12 lej Vasárnap 7.50. illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére szavanként 1 lej 50 szeri megjelenésnél 1 lej.

Vétel-eladás

Gazdaságban elkerülhetetlen szükségletű már forgalomban részben bevezetett primán jóvelmező szabadalmazott találmányhoz pénzért vásárolni, vagy szabadalmát eladni. Cím 11846 sz. alatt a brassói kiadóban.

A Belváros közelében egészséges kis családi házat veszek. Leveleket „Napos” jelígre a brassói kiadóra. 11883

Keresünk megvételre 40-50 lóerős Diesel- vagy szivógázmotort. Rákossy Bálint, B. u. pu. Vánatori. 11908

Eladó egy 2 járatú gyári malom-kőpad, 2 pár francia kővel, 1 ötméteres cillender-szita selyemmel, felvonóval, szijazattal együtt. Baria István. Homoród-Recsenyéd, (Udvarhelymegye). 11941

Brassó centrumában emeletes ház üzlethelyiségekkel és gyümölcsös kerttel azonnal eladó. Érdeklődők „Jutányos-vétel” jelígre adják le címüket a lap kiadójának. 11939

Kisebb gyümölcsöskert, közel a belvároshoz, megvételre kerestetik. Ajánlatokat nagyság és ár megjelölésével „azonnal” jelígre a brassói kiadóra. 11938

Allást nyer

Ügyvédjelölt, gyakorlott vagy kezdő azonnal, vagy március 15-ével alkalmazást nyerhet dr. Apáthyék ügyvédi irodájában, Rupea. Köhalom. Feltételek levélben, vagy személyes megjelenésnél tárgyalandók le. 11901

Izz. vallású kereskedősegédet keresek, aki vas-, fűszer- és textíliaszakmában járatos. — Friedmann Samu, Olthévíz. — Nagyküküllőmegye. 11926

Allást keres

FIATAL ZONGORISTÁNO öt éves jazz- és szalonzenekari praxissal, csellózók, harmoniumozók, haval gitározók, állást keres. Szatmár, Papp Géza-ucca. 11588

Szaktanfolyamot végzett főmólnár azonnali állást keres. Gyirgis István, Alsórákos, — Nagyküküllőmegye. 11937

Lakás

Kiadó 3 szoba, konyha, fürdőszoba, szép uccai lakás, olcsón, ápristól a Hosszu-uccában. Érdeklődni Szávánál, Brassó, Kolostor-ucca. 11925

B. L. Kocsis Béla

Felolösszerkesztő: Braşov-Brassó, Kapu-ucca 56-58. Telefon interurban: 177 és 82. Bucuresti-Bukarest 1, Sárindar No. 6. Telefonszám 363 64 373 70. A BRASSÓI LAPOK nyomdavezetőségének kiadása és forgatása, nyoma Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Havonta 10, negyedévre 30, félre 60, évente 120 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államra negyedévre 420, félre 820, évente 1610 lej.

HIRDETÉSEKET teljesítenek a kiadónvatai, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákat készséggel szolgáltatunk.

MEGBIZOTTAK. Arad: Str. Cuza Voda 3 (H. Nagy Pál) — Dés: Str. S. Barnabiu 10 (Osztián Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2 (Balogh Géza), Telefon 17 Hunyad és Alsófennegy-részére. Kolozsvár: Str. Oubair 7 (Neumann Ignác) — Marosvásárhely: Sztgyörgy-u. 6 (Szabó Jenő) — Nagyvárad: Str. Turanui 13 (Szeleiváry László) — Nagyvárad: Str. Nic József 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Papp Géza-ucca 15 (Kertész László) — Szatmár- és Marosvásárhely részére. — Szilágysomlyó: (Heller Ernő) — Temesvár: Jerny Lajos Gábor 22-a — Torda: Str. Regele Ferdinand 25 (Denes István)

Megbízások felvételére és fizetések átvételére tenni helyi megbízottakon kívül a központi megbízottak vannak felelőssé. Bartha Géza, Dán Dániel, Gerő Sándor, Nádas Jenő.

SZOVATA-fürdőn pensiora be rendezett 10 szobás villa teljes felszereléssel bérebeadó. — Steinfeldné, Ludosul de Mures. 11942

Riz'os existencia és legalább 8000 lej havijövedelem az újszerű

RECORD

Un versal gyors-kő gép beszerzése által.

A harisnyák és a többi ma anyagra divatos köldü-ruhanemű saját otthonunkban való előállítására szép önálló vagy melléke reset, amely szaktudás nélkül bárki által könnyen elsajátítható. Mi magunk is megvesszük a kész áru előnyös árakon.

Díjtan felvilágosítás!

Irjon még ma a

»REKORD« Kőgépek cégnek

MEDGYES, Piața Regele Ferdinand 17.

Szobeli felvilágosítás és a gép bemutatása naponta délután 2-6 óráig

JAKAB ADOLF-nál Brassó, Kereszt-ú. 2. a.

Üzlethelyiség, irodának is alkalmas, központban kiadó. Brassó, Sütő-ucca 4. 11940

Keresek Brassóban 3 esetleg 4 szobás lakást, május 1-ére. Cím: 11692 sz. alatt a brassói kiadójának

Négyszobás modern lakás kerttel és terrasszal kiadó. Bövehet Haas Józsefné, Brassó, Kapu-ucca 12. 11872

Vegyes

FUCHS FOGORVOS. Bukarest, husz évi praxissal. Párisban, minden modern fogmunkát végez. Bucuresti. Strada Berzei 35. 11166

Kaucióképes vendéglős kereset, kisebb vendéglőbe. Cím 11921 sz. alatt a brassói kiadójának.

Könyvek

Több mint 10000 asszony bizonyítja, hogy a Biri néni szakácskönyvének nincsen párja, ennek segítségével a háztartás felannyi gondtal és költséggel jár. Kemény kötésben 130 lej. Csak ezt fogadja el!

A perzsaszőnyeg házi készítése. Írta: Dóczy Pál. (Több mint 50 ábrával. Kézikönyv a perzsaszőnyeg-szővés tökéletes elsajátítására) 140 lej előzetes beküldése ellenében portómentesen küldi a Brassói Lapok könyvosztálya.

Családi- és lakóház-tervek

Szabadon álló és zárt-sorban épített földszintes és emeletes 1-2 3-4-5-6 szobás családiházak villák, lakóépületek tervei (alaprajz, homlokzat metszet és részletrajzok) 1: 100, 1: 50, 1: 20 méretekben.

II. javított kiadás. 54 lap.

Tervezték:

KASSAI JÓSEF és FRÖLICH PÁL

Ára 1400 lej.

Postán is azonnal szállít a Brassói Lapok könyvosztálya.

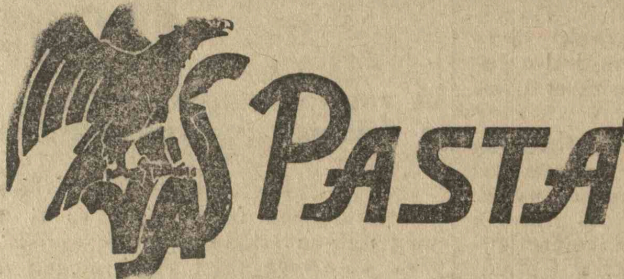
Ha a háta ra,
— jól fog a tanács

Vegyén egy forró fürdőt amely izmait és porusait kitágítja. Rögtön ezután dörzsölje be gyengén a fájdalmas részeket és bujék ágyba. Öröme lesz ha felébred.

A Sloan's lánja hevit mint a napsugár és a vért vezet a testnek merev és fájdalmas izmaihoz. 13 millió család használja. Vásároljon még ma egy üveggel 75 Lei-ért.

SLOAN'S LINIMENT

Az asszony mondja férjének:

Amióta „VAS” cipőkrémet hoztál, cipőnk mindig fényes és a cipőbő teltünően puha.

Tanácsolom minden háziasszonynak:

Csak „VAS” cipőkrémet!

Az utolsó 10 esztendő legnagyobb könyvsikere

REMARQUE:

Nyugaton a helyzet változatlan

Ára füzve 122 lej költve 163 lej

Ezt a nagyszerű regényt mindenkinek el kell olvasnia! Brassói Lapok Könyvosztálya, Brassó

EUROPA kávéház ét terem,

Brassó, Kolostor-u 7

Különös és olcsó konyha. Ebéd és vacsora legkedvezőbb feltételek mellett abonentek részére. Izugai csapolt sör. Elsőrangú táborok. Minden este tánc!

— UJITSA MEG lejárt előfizetésed, hogy megszakítás nélkül mindennap küldhessük továbbra is címére a lapot (Kisérje figyelemmel a címkén feltüntetett lejáratot).

Figyelem!

Virágcserepek minden nagyságban
Sütő-lemezek
Bazalt-lemezek
Csempekályha-betétek
Vaskályha-betétek
Takarék-tűzhely-betétek

Kaphatók

KUNZ HENRIK

gyári lerakatánál BRASSÓ
Str. I. C. Brătianu (Kórház-utca) 38.
Reschner Gyula képviselőnél

Kérje fióküzleteinkben a

325—425—525—625—lejes

prima minőségű, d.vatszinű és formájú női, férfi és gyermekcipőinket. — Hogy ezen rendszerű és újítást kedvelté tegyük és vevőink érdeklődését a maximumig fokozzuk. 1931. március 1-től április 15-ig minden készpénzért vett cipő után egy ajándék sorsjegyet adjunk, melyről vesz

1931. március 1-vel bevezetük fióküzleteinkben a külföldön is igen előnyösen bevált csopori árakat.

Lei 100.000

összgyeremény ajándék húzásban
I. húzás 1931. március 25., II. húzás 1931. április 15.

„DERBY”
cipőgyár Rt. Nagyvárad